ROZSUDEK SOUDU (druhého rozšířeného senátu)

15. června 2005 *

Ve věci T-17/02,

Fred Olsen, SA, se sídlem v Santa Cruz de Tenerife (Španělsko), zastoupená R. Marínem Correou a F. Marínem Riañem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené J. Buendíou Sierrou, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: španělština.

podporované

Španělským královstvím, zastoupeným N. Díaz Abad, advokátkou, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejším účastníkem,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 25. července 2001 týkajícího se spisu o státních podporách NN 48/2001 – Španělsko – Podpory námořní společnosti Trasmediterránea (Úř. věst. 2002, C 96, s. 4),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(druhý rozšířený senát),

ve složení J. Pirrung, předseda, A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová a S. S. Papasavvas, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. července 2004,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

I – *Ustanovení práva Společenství*

A – *Nařízení (EHS) č. 3577/92*

1 Článek 2 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 3577/92 ze dne 7. prosince 1992 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž) (Úř. věst. L 364, s. 7; Zvl. vyd. 06/02, s. 10) definuje závazky veřejné služby jako závazky, které by daný majitel lodi ze Společenství sledující vlastní obchodní zájmy nepřevzal nebo nepřevzal ve stejném rozsahu nebo za stejných podmínek.

2 Článek 4 nařízení č. 3577/92 stanoví, že pokud členský stát uzavírá zakázky na veřejné služby nebo ukládá závazky veřejných služeb, činí tak na nediskriminačním základě ve vztahu ke všem majitelům lodí ze Společenství. Krom toho se členské státy omezují požadavky týkajícími se obsluhovaných přístavů, pravidelnosti,

plynulosti, četnosti a výkonnosti při poskytování služeb, uplatňovaných přepravních sazeb a obsluhy lodi posádkou. Každá případná náhrada za závazky veřejných služeb musí být vyplácena všem majitelům lodí ze Společenství.

3 Článek 6 odst. 2 nařízení č. 3577/92 zejména stanoví, že z uplatňování nařízení č. 3577/92 dočasně vyjímá kabotáž, pokud jde o Kanárské ostrovy, a to do 1. ledna 1999.

B – *Nařízení (ES) č. 659/1999*

4 Podle čl. 4 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 322), „[s]hledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že nejsou vzneseny žádné pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, pokud opatření spadá pod čl. 92 odst. 1 Smlouvy, rozhodne, že opatření je slučitelné se společným trhem".

5 Podle čl. 26 odst. 1 nařízení č. 659/1999:

„Komise uveřejní v *Úředním věstníku Evropských společenství* souhrnné sdělení o rozhodnutích přijatých podle čl. 4 odst. 2 a 3 [...]. Souhrnné sdělení obsahuje informaci o tom, že je možné získat vyhotovení rozhodnutí v závazném jazykovém znění či zněních."

C – *Směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě*

6 Bod 9 směrných pokynů Společenství pro státní podpory v námořní dopravě (Úř. věst. 1997, C 205, s. 5) stanoví podmínky a postupy, při nichž úhrada ztrát z podnikání vyplývajících přímo z naplňování některých závazků veřejné služby nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Stanoví však, že „výjimky [z podmínek a postupů] mohou být odůvodněny, například, v případě kabotáže s ostrovy včetně služeb přepravy trajektem". Nicméně v takových případech tento bod uvádí, že je třeba tato opatření oznámit a Komise je v rámci obecných pravidel státních podpor posoudí.

D – *Sdělení o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě*

7 Podle bodu 14 sdělení Komise o službách obecného zájmu v Evropě (Úř. věst. 2001, C 17, s. 4):

„Služby obecného hospodářského zájmu jsou odlišné od běžných služeb, pokud se orgány veřejné správy domnívají, že jejich poskytování je nezbytné, a to i v případě, že trh není k poskytování těchto služeb dostatečně příznivý [...] [J]estliže orgány veřejné správy usoudí, že některé služby jsou v obecném zájmu a že tržní mechanismy nejsou samy schopny zajistit dostatečné poskytování těchto služeb, mohou stanovit určitý počet zvláštních služeb určených k uspokojení těchto potřeb jako závazky služeb obecného zájmu." (*neoficiální překlad*)

8 Podle bodu 22 sdělení Komise o službách obecného zájmu v Evropě:

„Volnost při definici [služeb obecného hospodářského zájmu] členských států znamená, že členské státy jsou jako první odpovědné za definici toho, co považují za [takové] služby [...] na základě zvláštních charakteristických znaků činností, přičemž je tato definice omezena pouze kontrolou za účelem ověření, zda nedošlo ke zjevnému pochybení. Mohou podnikům pověřeným poskytováním těchto služeb přiznat zvláštní nebo výlučná práva, upravit předpisy jejich činnosti a popřípadě jim poskytnout dotace [...]. Odpovědnost za rozhodnutí, která služba má být považována za službu obecného hospodářského zájmu a jak se má provádět, nesou v prvé řadě orgány na místní úrovni. Úlohou Komise je zajistit, aby byly použité prostředky slučitelné s právními předpisy Společenství. V každém případě k tomu, aby se výjimka stanovená v čl. 86 odst. 2 [ES] uplatnila, musí být úkol veřejné služby jasně definován a výslovně svěřen aktem vydaným orgánem veřejné správy (včetně smluv) [...]. Tato povinnost je nutná k zajištění právní jistoty, jakož i transparentnosti vůči občanům, a je nezbytná pro to, aby mohla Komise ověřit, zda je dodrženo kritérium proporcionality." (*neoficiální překlad*)

II – *Ustanovení španělského práva*

A – *Královské nařízení č. 1876/78*

9 Článek 1 Real Decreto č. 1876/78 ze dne 8. července 1978, kterým se stanoví režim poskytování služeb námořních spojů představujících národní zájem (BOE č. 1876/78 ze dne 10. srpna 1978, s. 18761, dále jen „královské nařízení č. 1876/78"), opravňuje španělského mistra dopravy a spojů uzavřít se společností Trasmediterránea, SA (dále jen „Trasmediterránea"), zakázku, kterou budou upraveny služby námořních spojů představující národní zájem.

10 Podle článku 2 královského nařízení č. 1876/78 musí být zakázka v každém případě v souladu se základními zásadami zadávacích podmínek, jež jsou přílohou tohoto nařízení (dále jen „zadávací podmínky").

11 Podle základní zásady č. 5 zadávacích podmínek musí každou změnu služeb dotčených zakázkou povolit správní orgán, jenž je smluvní stranou.

12 Základní zásada č. 25 zadávacích podmínek stanoví účetní mechanismus nazvaný „státní účet", který umožní určit příspěvky z veřejných prostředků nezbytné k zajištění hospodářské a finanční rovnováhy zakázky. Tyto příspěvky jsou zapsány na státní účet, jenž je tvořen oddílem „podnikání" a oddílem „investice". Každý z těchto oddílů obsahuje pododdíl „vstup" a pododdíl „výstup", které jsou samy tvořeny různými položkami.

13 Podle základní zásady č. 25 A písm. a) zadávacích podmínek vstupy oddílu „podnikání" státního účtu zahrnují zejména následující:

„1. Příjmy pocházející z dopravy – Společnost je přednostně financovaná z přepravních sazeb hrazených uživateli služeb. [Správní orgán, jenž je smluvní stranou], stanoví na základě tržních podmínek, přepravní sazby (poplatky), které se použijí [...] pro [služby poskytované na] linkách obsažených v tabulce služeb.

[...]

3. Státní příspěvky (podnikání) – za vstupy budou považovány pro účel závěrky státního účtu částky vyplacené státem jako dotace poskytnuté pro každý účetní rok k vyrovnání položky A) tohoto účtu a které musí být obsaženy v obecném státním rozpočtu."

14 Podle základní zásady č. 25 A písm. b) zadávacích podmínek výstupy oddílu „podnikání" státního účtu zahrnují zejména následující:

„1. Náklady na dopravu a provozování námořních lodí ve vlastnictví společnosti a náklady na pronájem námořních lodí, podle schválených zakázek, včetně zachování dříve poskytnutých sociálních práv.

[...]

5. Obecné administrativní výdaje vyplývající z provozování služeb námořních spojů představující národní zájem, včetně výdajů na zachování dříve přiznaných sociálních práv.

[...]

7. Úplatu pro společnost – za účelem plnění závazků, které pro ni z této zakázky vyplývají, disponuje společnost vhodnými zdroji a odměnami nezbytnými k technické restrukturalizaci, pokud jde o podnikání a docílení takové hospodářské životaschopnosti, která by zajistila odpovídající poskytování těchto služeb. Za tímto

účelem je úplata pro společnost tvořena procentním podílem vstupů zahrnujících příjmy z provozování dopravy a stravování, přičemž tento procentní podíl je každoročně stanoven v závislosti na vztahu jednak mezi státními příspěvky na podnikání a jednak celkovými výstupy z podnikání při odečtení samotné úplaty.

Procentní podíly, které se použijí, [jsou nepřímo úměrné danému vztahu]."

15 Podle základní zásady č. 25 B písm. a) zadávacích podmínek jsou vstupy oddílu „investice" státního účtu tvořeny státními příspěvky. Podle tohoto ustanovení „[b]udou za vstupy pro účely závěrky státního účtu považovány částky vyplacené státem jako dotace přidělené pro každý účetní rok k vyrovnání [oddílu „investice"] tohoto účtu a které musí být obsaženy v obecném státním rozpočtu".

16 Základní zásada č. 26 zadávacích podmínek stanoví:

„Státní přípěvky jsou poskytovány ve čtyřech splátkách čtvrtletně předem, po kterých následuje úhrada úroků v okamžiku saldování účtu. Jestliže dojde při závěrce státního účtu pro daný finanční rok [...] k přebytku, zůstane tento přebytek k dispozici společnosti a bude zapsán jako vstup účtu pro následující účetní rok [...] Pokud je naopak při této závěrky účtu zjištěna ztráta, stát uhradí společnosti výši takové ztráty k tíži obecného státního rozpočtu pro následující finanční rok".

17 Základní zásada č. 28 zadávacích podmínek stanoví, že společnost vypracuje každé čtyři roky investiční plán, který stanoví zejména cíle v oblasti zaměstnanecké politiky. Tento plán podléhá schválení vlády.

B – *Královské nařízení č. 1466/1997*

18 Real Decreto č. 1466/1997 ze dne 19. září 1997 (BOE, ze dne 20. září 1997, s. 27712, dále jen „královské nařízení č. 1466/1997") upravuje právní režim pravidelných linek námořní kabotáže s navigací představujících ve Španělsku veřejný zájem, s vyloučením pravidelných linek námořní kabotáže mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, které patří do výlučné pravomoci autonomní oblasti Kanárských ostrovů.

C – *Nařízení č. 113/1998*

19 Nařízení č. 113/1998 Consejería de Turismo y Transportes de la Comunidad Autónoma de Canarias (Rada pro turismus a dopravu v autonomní oblasti Kanárských ostrovů) ze dne 23. července 1998 ukládá u pravidelných linek ostrovní námořní kabotáže autonomní oblasti Kanárských ostrovů závazky veřejné služby (Boletín Oficial de Canarias ze dne 29. července 1998, s. 8477, dále jen „nařízení č. 113/1998").

20 Příloha nařízení č. 113/1998 stanoví pět námořních linek a definuje spoje, jež mají být mezi jednotlivými ostrovy zajištěny, četnost, pravidelnost, technické

vlastnosti používaných lodí a maximální použitelné přepravní sazby. Jedná se o tyto spoje:

— linka 1: Santa Cruz de Tenerife – Las Palmas de Gran Canaria s Morro Jable a zpět;

— linka 2: Valle Gran Rey – Playa Santiago – San Sebastián Gomera – Los Cristianos a zpět;

— linka 3: Los Cristianos – San Sebastián Gomera – Valverde – Santa Cruz de La Palma a zpět;

— linka 4: Santa Cruz de Tenerife – Las Palmas de Gran Canaria – Puerto del Rosario – Arrecife a zpět;

— linka 5: Santa Cruz de Tenerife – Santa Cruz de La Palma a zpět.

Skutkový základ sporu

I – *Smlouva z roku 1978*

21 Španělsko uzavřelo s Trasmediterránea formou notářského zápisu ze dne 4. září 1978 smlouvu upravující organizaci a poskytování služeb námořních spojů představujících národní zájem na dobu 20 let od 1. ledna 1978 (dále jen „smlouva z roku 1978") v souladu s královským nařízením č. 1876/78 a zadávacími

podmínkami, jež tvoří jeho přílohu. Na základě této smlouvy Trasmediterránea poskytuje dočasně dotčené veřejné služby jménem státu pod záštitou, dozorem a dohledem správního úřadu, jež je smluvní stranou smlouvy.

22 Smlouva z roku 1978, která může být mlčky prodlužována vždy na dobu dvou let, byla dne 19. května 1995 vypovězena správním orgánem, jenž je její smluvní stranou. Platnost smlouvy skončila ke dni 31. prosince 1997.

23 Španělské orgány ukončily smlouvu z roku 1978 a poskytly na základě zákona č. 4/2001 ze dne 24. dubna 2001 (BOE, ze dne 25. dubna 2001, s. 15021), mimořádný úvěr ve výši 15 560 625 000 španělských peset (ESP) (tedy 93 521 239,77 eur) na vyrovnání ztráty vyplývající z provozování služeb námořních spojů představujících obecný zájem za účetní rok 1997 (dále jen „dotace za rok 1997") a na konečné vypořádání práv a povinností souvisejících se smlouvou (dále jen „dotace na vypořádání").

24 Dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání vyrovnávají zejména náklady spojené s třemi plány restrukturalizace zaměstnanců Trasmediterránea.

25 Dotace za rok 1997 tak vyrovnává zejména náklady ve výši 2,201 miliard ESP (tedy 13 228 276,42 eur) připsané do oddílu „podnikání" státního účtu pro účetní rok 1997 z důvodu restrukturalizačních plánů na období let 1990–1994 a 1995–1997. Připsání nákladů souvisejících s restrukturalizačním plánem na období let 1990–1994 vyplývá z časového rozdělení těchto nákladů na několik účetních let podle schválení intervención general de la administración del Estado (obecná státní inspekce, dále jen „IGAE"). Připsání nákladů souvisejících s restrukturalizačním plánem na období

let 1995–1997 na státní účet pro účetní rok 1997 vyplývá v případě neschválení ze strany IGAE z výslovného povolení správního orgánu, jenž je smluvní stranou, podle něhož tento restrukturalizační plán snižuje roční státní příspěvek v oddíle „podnikání" státního účtu.

26 Dotace na vypořádání vyrovnává zejména náklady související s restrukturalizačním plánem na období let 1996–1997 a to ve výši 2,624 miliard ESP (tedy 15 770 557,62 eur). Tato částka byla při závěrce připsána do oddílu „podnikání" státního účtu na základě dvou rozhodnutí správního orgánu, jenž je smluvní stranou, ze dne 26. října 1998 a ze dne 25. února 1999.

II – *Stížnosti žalobkyně a návrh vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978*

27 Žalobkyně je námořní společností španělského práva, která provozuje námořní linky mezi jednotlivými Kanárskými ostrovy v soutěžním postavení s Trasmediterránea. Žalobkyně předložila Komisi několik stížností ohledně smlouvy z roku 1978. V návaznosti na tyto stížnosti zahájila Komise ohledně této smlouvy vyšetřovací řízení.

28 V rámci tohoto řízení zaslala Komise španělským orgánům dopis ze dne 3. prosince 1997. V tomto dopise Komise vyložila, že platby k pokrytí roční ztráty z podnikání k tíži státního rozpočtu mohou představovat státní podporu. Upřesnila, že v projednávaném případě se jeví, že nejsou splněny podmínky, při kterých je možné, aby vyrovnání poskytnuté z důvodu ztráty z podnikání související přímo s vykonáváním závazků veřejné služby, nebylo kvalifikováno jako státní podpora.

29 Dále Komise tvrdila, že taková podpora nemůže patřit mezi výjimky stanovené čl. 92 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES (nyní po změně čl. 87 odst. 2 a 3 ES).

30 Nakonec uvedla, že „výjimka stanovená v čl. 90 odst. 2 Smlouvy o ES (nyní po změně čl. 86 odst. 2 ES) se neuplatní, neboť dotčené služby nevykazují povahu služeb obecného hospodářského zájmu proto, že existují další společnosti, které jsou v případě některých nebo všech spojů v soutěžním postavení s [Trasmediterránea]". Dodala, že „uplatnění pravidel o státních podporách [nebrání] z právního nebo skutkového hlediska provozování dotčených služeb, neboť podle pravidel o státních podporách není vyžadováno nabídkové řízení".

31 V důsledku toho vyzvala Komise španělské orgány podle čl. 93 odst. 1 Smlouvy o ES (nyní po změně čl. 88 odst. 1 ES) k přijetí vhodných opatření za účelem přizpůsobení režimu smlouvy z roku 1978 právním předpisům Společenství a zejména pravidlům týkajícím se zakázek na veřejné služby (dále jen „návrh vhodných opatření").

32 Španělské orgány zaslaly Komisi v odpovědi na návrh vhodných opatření dopis ze dne 21. ledna 1998, v němž v podstatě uvedly, že po ukončení zadávacího řízení uzavřely s Trasmediterránea novou smlouvu na základě královského nařízení č. 1466/1997 (dále jen „smlouva z roku 1998"). Rovněž upřesnily, že smlouvu z roku 1998, jakož i objasnění poskytnutá Komisi je třeba považovat za vhodná opatření.

33 Smlouva z roku 1998 se nevztahuje na služby námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, které patří pouze do pravomoci orgánů autonomní oblasti Kanárských ostrovů.

III – *Přechodný režim meziostrovních linek Kanárských ostrovů*

34 Dopisem ze dne 18. prosince 1997 požádala Trasmediterránea vládu Kanárských ostrovů, aby mohla od prvního čtvrtletí roku 1998 poskytovat meziostrovní služby, které zajišťovala do 31. prosince 1997 na základě smlouvy z roku 1978.

35 Rozhodnutím z téhož dne udělily orgány Kanárských ostrovů společnosti Trasmediterránea přechodné povolení poskytovat služby, které tato společnost zajišťovala mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů na základě smlouvy z roku 1978. Toto rozhodnutí upřesňovalo, že případné ztráty vyplývající z poskytování těchto služeb mohou být uhrazeny, pokud budou nezbytné finanční prostředky za tímto účelem převedeny z obecného státního rozpočtu vládě Kanárských ostrovů. Toto přechodné povolení bylo následně obnoveno rozhodnutími ze dne 30. března, 11. června a 9. října 1998. Tato čtyři povolení vytvářejí režim, na základě kterého poskytovala Trasmediterránea služby, jež vedly k poskytnutí dotace za rok 1998 (dále jen „přechodný režim"). Rozhodnutí ze dne 9. října 1998 uvádělo, že povolení k poskytování těchto služeb je uděleno do konečného zadání veřejné zakázky na linky podle řízení stanoveného nařízením č. 113/1998.

36 Vedlejší účastník řízení na otázku Soudu uvedl, aniž mu žalobkyně v tomto bodě oponovala, že služby nabízené Trasmediterránea na základě přechodného režimu jsou obdobné službám upraveným nařízením č. 113/1998.

37 Trasmediterránea požadovala po orgánech Kanárských ostrovů finanční vyrovnání ve výši 2 538,9 milionů ESP (tedy 15 259 096,32 eur) jako protiplnění za poskytování služeb námořní kabotáže mezi jednotlivými ostrovy souostroví v roce 1998.

38 Orgány Kanárských ostrovů tuto žádost rozhodnutím ze dne 29. března 1999 zamítly. Trasmediterránea podala proti tomuto rozhodnutí správní odvolání. Orgány Kanárských ostrovů následně určily znalce, který vypracoval zprávu, na jejímž základě uznaly společnosti Trasmediterránea právo na úhradu částky 1,650 miliard ESP (tedy 9 916 699,72 eur) z titulu finančního vyrovnání ztrát, které vznikly provozováním některých linek námořní dopravy mezi jednotlivými ostrovy souostroví v roce 1998 (dále jen „dotace za rok 1998").

39 Dne 17. srpna 1998 vyzvaly orgány Kanárských ostrovů na základě nařízení č. 113/1998 případné zájemce k předložení žádosti o povolení k provozování pěti pravidelných linek meziostrovní kabotáže definovaných uvedeným nařízením. V této souvislosti nebyla předložena ve stanovené lhůtě žádná žádost. Orgány Kanárských ostrovů v důsledku toho vyhlásily nabídková řízení pro dotyčné linky. Žádná z těchto linek se nestala předmětem zadávacího řízení na základě uvedeného nařízení před 19. zářím 2002.

Napadené rozhodnutí

40 Žalobkyně podala Komisi několik stížností týkajících se zejména dotace za rok 1997, dotace na vypořádání a dotace za rok 1998. Žalobkyně v těchto stížnostech uplatila zejména to, že dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání přestavují nové podpory.

41 V návaznosti na tyto stížnosti přijala Komise dne 25. července 2001 rozhodnutí týkající se dotace za rok 1997, dotace na vypořádání, jakož i dotace za rok 1998 (dále jen „napadené rozhodnutí").

42 Co se týče dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání, Komise má za to, že přestavují státní podpory, nicméně vzhledem k tomu, že jsou založeny na smlouvě, kterou španělské orgány uzavřely a schválily před vstupem Smlouvy o ES v platnost ve Španělsku, jedná se o existující podpory ve smyslu článku 88 ES a čl. 1 písm. b) i) nařízení č. 659/1999.

43 Pokud jde konkrétněji o část dotace na vypořádání, která hradí náklady na restrukturalizaci zaměstnanců, napadené rozhodnutí uvádí, že opatření týkající se ukončení funkcí „vyplývají z uplatnění [základní zásady] č. 25 dotčené smlouvy, která stanoví: a) že náklady vyplývající ze zachování práv pracovníků jsou zaúčtovány do výdajů na podnikání k tíži státního rozpočtu a b) opatření ke snížení počtu zaměstnanců podniku". Podle tohoto rozhodnutí „opatření uvedená pod písm. b), která jsou rovněž zmíněna v [základní zásadě č.] 28, vyplývají z provádění dvou plánů na snížení počtu zaměstnanců, prvního na období let 1990–1994 a druhého na období let 1995–1997".

44 Co se týče dotace za rok 1998, napadené rozhodnutí stanoví, že se jedná o novou podporu ve smyslu článku 1 nařízení č. 659/1999, která měla být na základě čl. 88 odst. 3 ES oznámena. Dále toho rozhodnutí upřesňuje, že na tuto podporu se nevztahuje žádná z výjimek stanovených v čl. 87 odst. 2 a 3 ES. Následně uvádí, že je třeba zkoumat, zda se na tuto podporu může vztahovat výjimka stanovená v čl. 86 odst. 2 ES.

45 Napadené rozhodnutí v tomto ohledu upřesňuje, že „za účelem ověření existence a dosahu závazků veřejné služby svěřených společnosti Trasmediterránea v roce 1998 a ověření, zda bylo nezbytné poskytnout náhradu této společnosti z důvodu výdajů, které musela za účelem splnění svých závazků vydat, je Komise povinna zkoumat, zda existují jiní provozovatelé, kteří nabízejí služby obdobné těm, jež poskytuje [Trasmediterránea] a které splňují podmínky stanovené nařízením č. 113/1998". Napadené rozhodnutí dále uvádí, že žádný provozovatel nesplňuje

všechny povinnosti stanovené nařízením č. 113/1998 a že pouze Trasmediterránea vyhovuje všem podmínkám stanoveným tímto nařízením, pokud jde o linky č. 1, č. 3, č. 4, jakož i podmínkám požadovaným pro linku č. 2, s výhradou spojů s přístavem Playa Santiago.

46 Pokud jde o výpočet výše dotace za rok 1998, napadené rozhodnutí uvádí:

„Zvolený [z]působ spočíval v odhadu nákladů, které by měl daný provozovatel vynaložit za účelem splnění závazků veřejné služby uložených orgány Kanárských ostrovů ohledně dotčených linek. Referenční údaje k jednotlivým položkám byly získány od provozovatelů námořní dopravy přítomných na trhu, zejména od soukromých provozovatelů a od [...] Instituto Canario de Estadísticas [(statistický úřad Kanárských ostrovů)]."

47 Napadené rozhodnutí ještě upřesňuje, že „vyrovnávací náhrada zaplacená společnosti Trasmediterránea je nepatrně nižší než odhadovaná výše dodatečných nákladů souvisejících se závazky veřejné služby, která byla vypočítána pouze na základě výdajů na služby poskytované Trasmediterránea za účelem splnění podmínek stanovených nařízením č. 113/1998, přičemž z celkové výše těchto výdajů byly odečteny příjmy z provozování těchto služeb".

48 Dotace za rok 1998 je tedy v napadeném rozhodnutí kvalifikována jako dotace, na kterou se vztahuje výjimka stanovená v čl. 86 odst. 2 ES.

49 Dne 27. září 2001 zaslaly služby Komise představenstvu žalobkyně elektronickou poštu. Tato pošta obsahuje následující:

„Podle telefonické domluvy přikládáme kopii dopisu zaslaného španělským orgánům dne 25. července 2001 – neobsahující důvěrné údaje – týkající se rozhodnutí Trasmediterránea. Toto rozhodnutí bude v blízké době vyhlášeno v Úředním věstníku. Tento e-mail nepředstavuje v žádném případě formální závazek ze strany Komise."

50 Dne 20. dubna 2002 zveřejnila Komise v *Úředním věstníku Evropské unie* sdělení, kterým, shrnujíc hlavní údaje věci, informovala třetí osoby, že nevznáší námitky vůči dotacím poskytnutým společnosti Trasmediterránea (Úř. věst. C 96, s. 4). Toto sdělení stanoví, že „znění rozhodnutí v závazném jazyku či jazycích, neobsahující důvěrné údaje, je dostupné na stránce [Internet Generálního sekretariátu Komise, jehož elektronická adresa je] http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids".

Řízení

51 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 29. ledna 2002 podala žalobkyně tuto žalobu.

52 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 29. května 2002 Španělské království podalo návrh na vstoupení do probíhajícího řízení jako vedlejší účastník na podporu Komise. Usnesením ze dne 27. září 2002 předseda druhého rozšířeného senátu

Soudu toto vedlejší účastenství povolil. Vedlejší účastník řízení předložil své vyjádření, k němuž ve stanovených lhůtách předložili svá vyjádření ostatní účastníci řízení.

53 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud zahájit ústní část řízení poté, co přijal organizační procesní opatření podle článku 64 jednacího řádu Soudu, spočívající v řadě písemných otázek položených účastníkům řízení. Vedlejší účastník řízení, který byl vyzván k zodpovězení těchto otázek písemně a před jednáním, odpověděl na tyto otázky dopisem ze dne 5. července 2004.

54 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na písemné a ústní otázky Soudu byly vyslechnuty při jednání konaném dne 13. července 2004.

55 Při jednání požádala žalobkyně o to, aby mohla předložit kopii rozsudku Tribunal superior de justicia de Canarias (Španělsko) č. 551/2003 ze dne 24. října 2003, který částečně ruší nařízení č. 113/1998. Poté, co byla vyslechnuta vyjádření žalované a vedlejšího účastníka řízení ohledně předložení tohoto dokumentu, jehož kopii tito účastníci obdrželi, byl uvedený dokument vložen do spisu.

56 Vedlejší účastník řízení požádal o to, aby mohl předložit kopii opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunal superior de justicia de Canarias ze dne 24. října 2003. Rozhodnutím ze dne 1. prosince 2004 Soud připustil, aby byla kopie tohoto dokumentu vložena do spisu a předána žalované a žalobkyni. Vedlejší účastník řízení nepředložil tento dokument ve stanovené lhůtě.

57 Ústní část řízení byla ukončena dne 25. února 2005.

Návrhy účastníků řízení

58 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

— prohlásil žalobu za přípustnou;

— nařídil v rámci provádění dokazování, aby Komise, Španělské království a Trasmediterránea předložily některé důkazy;

— zrušil napadené rozhodnutí;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

59 Komise navrhuje, aby Soud:

— zamítl návrhy žalobkyně týkající se předložení důkazů;

— prohlásil žalobu za nepřípustnou nebo ji podpůrně zamítl jako neopodstatněnou;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

60 Španělské království, vedlejší účastník řízení na podporu Komise, navrhuje, aby Soud:

— zamítl návrhy žalobkyně týkající se předložení důkazů;

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

K přípustnosti

I – *Argumenty účastníků řízení*

61 Komise zpochybňuje přípustnost žaloby, aniž by však vznesla námitku nepřípustnosti. Na podporu tohoto tvrzení uplatňovala původně dva důvody nepřípustnosti z nedostatku podmínek řízení: první důvod vycházející z pozdního podání žaloby, druhý pak z neexistence aktu, který by byl žalovatelný. Komise při jednání v odpovědi na otázku Soudu výslovně uvedla, že trvá na prvním důvodu nepřípustnosti, nicméně se vzdá důvodu druhého.

62 Pokud jde o údajné pozdní podání žaloby, Komise tvrdí, že vzhledem k tomu, že znění napadeného rozhodnutí bylo sděleno přímo žalobkyni, lhůta k podání žaloby proti tomuto rozhodnutí počíná běžet od data tohoto sdělení, data, kdy se žalobkyně dozvěděla o obsahu uvedeného rozhodnutí.

63 V projednávaném případě bylo znění napadeného rozhodnutí sděleno žalobkyni elektronickou poštou, kterou jí zaslaly služby Komise dne 27. září 2001, tedy více jak čtyři měsíce před podáním projednávané žaloby. Za těchto podmínek je podání žaloby opožděné.

64 Komise však ve své duplice připouští, že sdělení napadeného rozhodnutí mohlo vyvolat u žalobkyně díky své formě nejasnosti ohledně svého dosahu. Komise při jednání připustila možnost, že znění elektronické pošty ze dne 27. září 2001 způsobilo, že se žalobkyně dopustila omluvitelného pochybení, co se týče použitelné lhůty k podání žaloby.

65 Žalobkyně popírá pozdní podání žaloby.

66 V tomto ohledu nejprve uplatňuje, že ze samotného znění článku 230 ES vyplývá, že kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, jako počátek lhůty k podání žaloby má vzhledem k datu vyhlášení aktu nebo jeho oznámení podpůrnou povahu (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada, C-122/95, Recueil, s. I-973, bod 35).

67 Žalobkyně v podstatě dodává, že jestliže se rozhodnutí Komise jako rozhodnutí v projednávaném případě podle ustálené praxe vyhlašují, mohla se legitimně domnívat, že k tomuto vyhlášení dojde, a tedy mít za to, že lhůta k podání žaloby začne běžet až od data tohoto vyhlášení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 28. ledna 1999, BAI v. Komise, T-14/96, Recueil, s. II-139, body 35 a následující). To platí v projednávaném případě tím spíše, neboť v elektronické poště ze dne 27. září 2001 bylo uvedeno, že jednak bude rozhodnutí vyhlášeno v blízké době v Úředním věstníku, a jednak předmětná elektronická pošta nepředstavuje v žádném případě formální závazek ze strany Komise.

68 Žalobkyně se domnívá, že pro stanovení počátku lhůty k podání žaloby mohlo být rozhodující pouze formální oznámení Komise. Formální povaha oznámení však v projednávaném případě nesporně chybí, neboť oznámení bylo zasláno osobě, která nebyla oprávněna zastupovat žalobkyni a Komise zdůraznila jeho neformální povahu a vzhledem k tomu, že žalobkyně nebyla příjemcem rozhodnutí, nemohlo jí být toto rozhodnutí ani formálně oznámeno.

69 Navíc toto sdělení je zjevně v rozporu s kodexem řádného správního postupu pro zaměstnance Evropské komise ve vztazích s veřejností, jež tvoří přílohu jednacího řádu Komise (Úř. věst. 2000, L 308, s. 26, 32), podle kterého oznámená rozhodnutí jasně uvádějí možnost opravného prostředku, jakož i důvody k jeho podání. V projednávaném případě však tento požadavek nebyl splněn.

70 Dále v podstatě uplatňuje, že podle právních zásad pevně zakotvených ve správním právu členských států, neúplná oznámení nebo oznámení, která neodpovídají podstatným formálním požadavkům, mezi nimiž je informování o možných opravných prostředcích, nejsou jakkoliv účinná, a to i z hlediska běhu lhůty

k podání žaloby. Takové zásady jsou zakotveny zejména v čl. 58 odst. 2 španělského zákona o právním režimu a obecném správním řízení.

71 Konečně tvrdí, že svou žalobu podala na základě informací, které mohla ohledně napadeného rozhodnutí získat prostřednictvím internetové stránky Komise.

II – *Závěry Soudu*

72 Podle článku 230 pátého pododstavce ES musí být žaloby na neplatnost podány do dvou měsíců, a to podle okolností od vyhlášení příslušného aktu nebo jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.

73 Ze znění téhož ustanovení vyplývá, že kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl jako počátek lhůty k podání žaloby má vzhledem k datu vyhlášení aktu nebo jeho oznámení podpůrnou povahu (viz rozsudek Německo v. Rada, bod 66 výše, bod 35, a rozsudek Soudu ze dne 27. listopadu 2003, Regione Siciliana v. Komise, T-190/00, Recueil, s. II-5015, bod 30 a uvedená judikatura). Z judikatury rovněž vyplývá, že pokud se akt nevyhlašuje nebo neoznamuje, přísluší tomu, kdo se dozvěděl o existenci aktu, jenž se ho dotýká, aby si v přiměřené lhůtě vyžádal jeho úplné znění, ale že s touto výhradou může lhůta k podání žaloby začít běžet až od okamžiku, kdy se dotyčná třetí osoba o obsahu a důvodech dotčeného aktu dozvěděla tak, aby mohla využít svého práva podat žalobu (rozsudky Soudního dvora ze dne 6. července 1988, Dillinger Hüttenwerke v. Komise, 236/86, Recueil, s. 3761, bod 14, a ze dne 19. února 1998, Komise v. Rada, C-309/95 , Recueil, s. I-655, bod 18).

74 Ve smyslu téhož ustanovení je oznámení úkon, jímž tvůrce individuálního právního aktu sděluje existenci tohoto aktu jeho adresátům, a umožňuje jim tak se s ním seznámit (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 21. února 1973, Europemballage a Continental Can v. Komise, 6/72, Recueil, s. 215, bod 10, a rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Finnboard v. Komise, T-338/94, Recueil, s. II-1617, bod 70). Tento výklad vyplývá rovněž ze čl. 254 odst. 3 ES, podle něhož se rozhodnutí oznamují těm, jimž jsou určena, a nabývají účinnosti tímto oznámením.

75 Španělské království je v projednávaném případě jediným adresátem napadeného rozhodnutí, které mu bylo oznámeno dopisem místopředsedy Komise ze dne 25. července 2001.

76 Jelikož žalobkyně není adresátem napadeného rozhodnutí, neuplatní se u ní kritérium oznámení aktu (viz v tomto smyslu rozsudek Komise v. Rada, bod 73 výše, bod 17). V každém případě i za předpokladu, že by rozhodnutí mohlo být oznámeno osobě, jíž není určeno ve smyslu čl. 254 odst. 3 ES, je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí nebylo v projednávaném případě oznámeno žalobkyni. V tomto ohledu je důležité nejdříve podotknout, že Komise tím, že ve své elektronické poště ze dne 27. září 2001 výslovně uvedla, že předmětná pošta nepřestavuje v žádném případě její formální závazek, odmítla zaručit žalobkyni, že dokument, který činil přílohu této pošty, odpovídá náležitě rozhodnutí oznámenému španělským orgánům. Tato pošta tedy neumožnila žalobkyni, aby se přesně dozvěděla o obsahu a důvodech napadeného rozhodnutí ve smyslu článku 230 pátého pododstavce ES (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 1980, Könecke v. Komise, 76/79, Recueil, s. 665, bod 7). Je třeba dále poznamenat, že dotčená elektronická pošta, ke které byla připojena nedatovaná a nepodepsaná kopie dopisu zaslaného španělským orgánům dne 25. července 2001, neobsahující důvěrné údaje, nebyla adresován přímo žalobkyni, nýbrž jejímu advokátovi.

77 Pokud jde o akty, které se podle ustálené praxe dotyčného orgánu vyhlašují v *Úředním věstníku Evropské unie*, přestože toto vyhlášení není podmínkou jejich použitelnosti, Soudní dvůr a Soud připustily, že kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, se neuplatní, a že lhůta k podání žaloby počíná běžet od data vyhlášení (viz, pokud jde o akty Rady, kterými se uzavírají mezinárodní smlouvy zavazující Společenství, rozsudek Německo v. Rada, bod 66 výše, bod 39, a pokud jde o rozhodnutí Komise ukončit vyšetřovací řízení ohledně podpor ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, rozsudek BAI v. Komise, bod 67 výše, bod 36). Za takových okolností se totiž mohou dotyčné třetí osoby legitimně domnívat, že předmětný akt bude vyhlášen.

78 Podle čl. 26 odst. 1 nařízení č. 659/1999 rozhodnutí, ve kterých Komise po předběžném posouzení určí, že oznámené opatření, které spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES, nevyvolává pochybnosti o své slučitelnosti se společným trhem a ve kterých rozhodne, že toto opatření je se společným trhem slučitelné, se zveřejňují *Úředním věstníku Evropské unie* ve formě souhrnného sdělení, které obsahuje informaci o tom, že je možné získat vyhotovení rozhodnutí v závazném jazykovém znění či zněních. Takové sdělení, jež má za cíl poskytnout dotčeným třetím osobám stručný souhrn podstatných bodů rozhodnutí, zmiňuje v podstatě dotčený členský stát, číslo podpory, její název, cíl a právní základ, její výši a intenzitu, rozpočet, který je jí věnován a dobu jejího trvání.

79 Podle ustálené praxe Komise, rozvíjené od května 1999 poté, co nařízení č. 659/1999 vstoupilo v platnost, obsahuje souhrnné sdělení uvedené v předcházejícím bodě odkaz na internetovou stránku Generálního sekretariátu Komise a zmiňuje, že úplné znění předmětného rozhodnutí neobsahující důvěrné údaje je na této stránce dostupné v závazném jazykovém znění či zněních.

80 Komise má za to, že jako vyhlášení ve smyslu čl. 230 pátého pododstavce ES je třeba považovat skutečnost, že je třetím osobám poskytnut úplný přístup ke znění rozhodnutí umístěného na její internetové stránce ve spojení s uveřejněním souhrnného sdělení v *Úředním věstníku Evropské unie*, které umožňuje dotčeným osobám zjistit existenci předmětného rozhodnutí a které je seznamuje s možností přístupu přes internet.

81 Za těchto okolností není důležité, zda byla žalobkyně dostatečně seznámena s napadeným rozhodnutím již ode dne 27. září 2001, data doručení uvedené elektronické pošty. Tato otázka není relevantní pro určení počátku lhůty k podání žaloby, neboť není na místě použít v projednávaném případě kritéria dne, kdy se navrhovatel o aktu dozvěděl, podpůrně stanoveného v čl. 230 pátém pododstavci ES. Žalobkyně se mohla totiž legitimně domnívat, že bude napadené rozhodnutí vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie* způsobem, který byl popsán v předcházejícím bodě.

82 V projednávaném případě ostatně vyplývá ze spisu, že Komise v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 20. dubna 2002 vyhlásila souhrnné sdělení o napadeném rozhodnutí uvádějící datum přijetí daného rozhodnutí, dotčený členský stát, číslo podpory, její název, cíl a právní základ, rozpočet, který je jí věnován a dobu jejího trvání. Toto sdělení taktéž uvádělo, že znění napadeného rozhodnutí neobsahující důvěrné údaje je dostupné na internetové stránce Komise v závazném jazykovém znění či zněních a v této souvislosti zmiňovalo elektronickou adresu umožňující přístup k tomuto znění. Krom toho mezi účastníky řízení není sporu o tom, že se napadené rozhodnutí skutečně nacházelo na uvedené internetové stránce.

83 Žaloba není opožděná, neboť byla podána dne 29. ledna 2002, tedy dokonce před vyhlášením napadeného rozhodnutí.

84 Je třeba pro úplnost dodat, že v projednávaném případě by nebyla žaloba opožděná ani tehdy, kdyby se uplatnilo podpůrně kritérium data, kdy se navrhovatel o aktu dozvěděl.

85 Je totiž nesporné, že ačkoli napadené rozhodnutí nemůže být považováno za rozhodnutí, které bylo řádně oznámeno žalobkyni sdělením ze dne 27. září 2001 (viz bod 76 výše), žalobkyně byla přesto k tomuto datu o existenci tohoto rozhodnutí informována. Příslušelo jí tedy v souladu s judikaturou uvedenou v bodě 73 výše vyžádat si úplné znění v přiměřené lhůtě počínající běžet dnem 27. září 2001.

86 Za okolností projednávaného případu a konkrétněji vzhledem ke skutečnosti, že elektronická pošta ze dne 27. září 2001 výslovně uváděla, že napadené rozhodnutí bude v blízké době vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie*, je třeba mít za to, že přiměřená lhůta pro podání žádosti o sdělení úplného znění napadeného rozhodnutí nemůže být kratší než lhůta, kterou potřebuje Komise k vyhlášení sdělení o daném rozhodnutí. Je přitom nesporné, že k vyhlášení tohoto sdělení došlo dne 20. dubna 2002, tedy po datu, kdy byla podána tato žaloba. Žaloba tedy není opožděná.

87 Ve světle těchto úvah je třeba odmítnout důvod nepřípustnosti vycházející z pozdního podání žaloby a prohlásit žalobu za přípustnou.

K věci samé

88 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je protiprávní, co se týče jak dotací za rok 1997 a dotací na vypořádání, tak dotací za rok 1998.

89 Komise, podporovaná Španělským královstvím uplatňuje, že každý z těchto dvou bodů napadeného rozhodnutí je v souladu s právem.

I – *Pokud jde o dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání*

90 Žalobkyně se v případě dotací za rok 1997 a dotací na vypořádání dovolává dvou žalobních důvodů. První žalobní důvod vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění. Druhý pak z nesprávného posouzení Komise.

91 Komise podporovaná Španělským královstvím zpochybňuje opodstatněnost těchto žalobních důvodů.

A – *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění*

1. Argumenty účastníků řízení

92 Žalobkyně tvrdí, že navzdory tomu, že se její stížnosti výslovně týkají nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců připsaných do účetního roku 1997, napadené rozhodnutí neobsahuje k tomuto bodu žádné zvláštní odůvodnění. Dodává, že napadené rozhodnutí nijak neupřesňuje výši dotace za rok 1997 a omezuje se pouze na konstatování, že se tyto platby týkají práv a povinností vyplývajících ze smlouvy.

Toto stručné odůvodnění neumožňuje seznámit se s důvody, které vedly Komisi k tomu, že usoudila, že náklady na restrukturalizaci zaměstnanců byly připsány správně, což je již důvodem ke zrušení.

93 Dodává, že pouhý odkaz na dvě ustanovení smlouvy z roku 1978 nemůže být přiměřeným odůvodněním, pokud neexistuje dostatek právních a skutkových důvodů pro jejich uplatnění. Konkrétněji tvrdí, že základní zásada č. 28 zadávacích podmínek se týká investičních plánů schválených španělskou vládou, které nejsou v napadeném rozhodnutí zmíněny a které Komise ve svých písemnostech nijak nerozvádí.

94 Komise uplatňuje, že smluvní základ plateb pokrývajících výdaje na restrukturalizaci zaměstnanců je totožný, ať jde o platby uskutečněné v rámci dotace na rok 1997, nebo v rámci dotace na vypořádání a že odůvodnění obsažené v napadeném rozhodnutí se uplatní pro obě dotace bez rozdílu. Mimo to, toto odůvodnění dostatečně vysvětluje důvody, proč Komise považovala tyto platby za platby vyplývající ze smlouvy z roku 1978.

2. Závěry Soudu

95 Je namístě připomenout, že podle ustálené judikatury musí být odůvodnění požadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něj být jasně a jednoznačně patrno uvažování orgánu, tvůrce aktu, tak, aby se zúčastněné strany mohly seznámit s odůvodněními přijatého opatření a příslušný soud mohl vykonat svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto

vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní poznatky, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, C-17/99, Recueil, s. I-2481, body 35 a 36, a rozsudek Soudu ze dne 13. ledna 2004, Thermenhotel Stoiser Franz a další v. Komise, T-158/99, Recueil, s. II-1, bod 94 a uvedená judikatura).

96 V projednávaném případě je třeba nejdříve konstatovat, že napadené rozhodnutí uvádí, že dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání souvisí s prováděním smlouvy z roku 1978.

97 Dále je třeba poznamenat, že napadené rozhodnutí bylo přijato v souvislosti, která je žalobkyni dobře známa. Ze spisu totiž vyplývá, že žalobkyně již před přijetím napadeného rozhodnutí vlastnila zprávu Tribunal de Cuentas (Španělský účetní dvůr) o hospodářských důsledcích ukončení smlouvy z roku 1978 (dále jen „zpráva Tribunal de Cuentas"), která schvaluje veškeré dotace poskytnuté Trasmediterránea v rámci vypořádání vyplývajících z této smlouvy. Tato zpráva se zabývá zejména připsáním nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců na státní účet z důvodu vypořádání vyplývajících ze smlouvy, a to za účetní rok 1997. Mimo to jasně uvádí výši nákladů na restrukturalizaci připsaných na státní účet z prvního či druhého důvodu.

98 Krom toho, pokud jde o vyrovnání za náklady na restrukturalizaci zaměstnanců v rámci dotace na vypořádání, napadené rozhodnutí jasně stanoví, že toto vyrovnání vyplývá ze základních zásad č. 25 a č. 28 zadávacích podmínek. Toto odůvodnění neuvádí konkrétně dotaci za rok 1997. Nicméně souvislosti, za kterých bylo napadené rozhodnutí přijato, skutečně umožnily žalobkyni domnívat se, že se toto odůvodnění uplatní u veškerého vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců, ať už byly tyto náklady připsány na státní účet pro finanční rok 1997 nebo

z titulu ukončení smlouvy z roku 1978. Žalobkyně nemůže namítat, že to chápala tak, že toto odůvodnění se týká veškerých nákladů na restrukturalizaci, neboť ve svých písemnostech napadá, že odkaz na základní zásady č. 25 a 28 zadávacích podmínek představuje přiměřené odůvodnění napadeného rozhodnutí, co se týče toho, zda vyrovnání za náklady na restrukturalizaci zaměstnanců vyplývaly ze smlouvy z roku 1978.

99 S přihlédnutím k výše uvedenému je namístě se domnívat, že, i kdyby nebylo napadené rozhodnutí vyhotoveno se žádoucí přesností, pokud jde o náklady na restrukturalizaci, nebránila tato okolnost žalobkyni ani Soudu porozumět uvažování Komise a posoudit jeho opodstatněnost.

100 Je tedy namístě zamítnout žalobní důvod vycházející z nedostatku odůvodnění jako neopodstatněný.

B – *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného posouzení při použití článku 88 ES*

1. Argumenty účastníků řízení

101 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, když se domnívala, že dotace na rok 1997 a dotace na vypořádání pramení ze smlouvy z roku 1978. Tím, že Komise kvalifikovala tyto dotace jako existující podpory, tak porušila článek 88 ES. Tento žalobní důvod je tvořen dvěma částmi, z nichž první se týká nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců, zatímco druhá se vztahuje k připsání

nákladů vynaložených společností Trasmediterránea a pokrytých dotací na vypořádání.

a) K první části žalobního důvodu

102 Žalobkyně zaprvé zpochybňuje, že náklady na restrukturalizaci zaměstnanců vyplývají ze smlouvy z roku 1978.

103 V tomto ohledu nejdříve tvrdí, že se základní zásada č. 25 zadávacích podmínek, uvedená v napadeném rozhodnutí, týká pouze běžných nákladů na podnikání s vyloučením mimořádných nákladů, jakými jsou náklady na restrukturalizaci zaměstnanců. Navíc v rozporu s tím, co tvrdí Komise ve svých písemnostech, nevyplývá ze znění základní zásady č. 25 A písm. b) bodu 7 zadávacích podmínek, která se týká technické restrukturalizace, že je Trasmediterránea oprávněna převést mimořádné výdaje na restrukturalizaci zaměstnanců a připsat je na státní účet. Toto ustanovení má pouze podnítit Trasmediterránea k zajištění řádné organizace a ke zvýšení její výkonnosti. Tento mechanismus pobídky stanoví, že úplata Trasmediterránea za účetní rok se zvýší, pokud se státní příspěvek na úhradu ztráty z podnikání za tento účetní rok sníží. Požadovat na základě daného ustanovení vyrovnání mimořádných nákladů ze strany státu vynaložených na restrukturalizaci podniku by nebylo za těchto podmínek legitimní ani by nebylo v souladu se smlouvou.

104 Žalobkyně požaduje předložení zpráv IGAE o státním účtu za finanční roky 1990 až 1997 na podporu svého tvrzení, že mimořádné výdaje jsou vyloučeny z působnosti základní zásady č. 25 zadávacích podmínek.

105 Dále uplatňuje, že základní zásada č. 28 zadávacích podmínek, taktéž uvedená v napadeném rozhodnutí, nemůže odůvodnit vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců pomocí dotace na vypořádání, neboť toto ustanovení se týká pouze čtyřletých plánů podléhajících schválení španělské vlády. V rozporu s tím, co uvádí napadené rozhodnutí, má však za to, že náklady na restrukturalizaci vyrovnané pomocí dotace na vypořádání nevyplývají z restrukturalizačních plánů za roky 1990–1994 a 1995–1997, nýbrž vyplývají z restrukturalizačního plánu za roky 1996–1997, který není čtyřletým plánem. Krom toho, i kdyby se tento restrukturalizační plán skutečně vztahoval na období let 1996–1999, jak tvrdí Španělské království, jednalo by se o plán, který má vyvolat účinky v okamžiku, kdy smlouva z roku 1978 již byla vypovězena a pro účetní roky, kdy tato smlouva nebude již účinná. Navíc orgán, jenž je smluvní stranou, schválil tento plán až v roce 1999.

106 Na podporu svých tvrzení se žalobkyně domáhá, aby Soud nařídil španělským ústředním orgánům předložit úplný spis týkající se restrukturalizačních plánů na období let 1995–1997.

107 Žalobkyně zadruhé tvrdí, že vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců pomocí dotací na vypořádání a dotací za rok 1997 vyplývá z nezávislých rozhodnutí správního orgánu, jenž je smluvní stranou.

108 Co se týče dotace na vypořádání, připsání nákladů na restrukturalizaci na státní účet, plyne z rozhodnutí správního orgánu, jenž je smluvní stranou, ze dne 26. října 1998 a ze dne 25. února 1999, která mění smlouvu z roku 1978. Žalobkyně v podstatě dodává, že v rozporu s tím, co tvrdí Španělské království, tato dvě rozhodnutí nepředstavují pouhý jednostranný výklad smlouvy z roku 1978, který umožňuje španělské správní právo, nýbrž, jak konstatoval Tribunal de Cuentas, je třeba považovat tato rozhodnutí za skutečnou změnu smlouvy z roku 1978, neboť vytvářejí nerovnovážný stav v původně upravených plněních.

109 Co se týče dotace za rok 1997, vyrovnání nákladů na restrukturalizaci vyplývá z rozhodnutí správního orgánu, jenž je smluvní stranou, přijatého v říjnu 1995 a schvalujícího plán restrukturalizace zaměstnanců na období let 1995–1997.

110 I kdybychom měli za to, že toto rozhodnutí představuje pouze přípustný jednostranný výklad smlouvy z roku 1978, poskytnutí dotace za rok 1997 by nebylo s tímto výkladem smlouvy z roku 1978 v souladu. Rozhodnutí z října 1995 totiž požadovalo, aby se členskému státu snížily finanční prostředky, kterými ročně přispívá tím, že se zmenší jiné náklady vyrovnávající zvýšení nákladů na zaměstnance, což v projednávaném případě nenastalo.

111 Žalobkyně se za účelem prokázání posledně zmíněné skutečnosti domáhá, aby Soud nařídil předložení zpráv IGAE o státním účtu za finanční roky 1990 až 1997.

112 Komise tvrdí, že vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců v rámci dotace na vypořádání a dotace za rok 1997 vyplývá ze smlouvy z roku 1978.

113 V tomto ohledu zaprvé uplatňuje, že podle základní zásady č. 25 A písm. b) bodů 1, 5 a 7 a základní zásady č. 28 zadávacích podmínek mohou být výdaje na restrukturalizaci zaměstnanců společnosti Trasmediterránea uhrazeny prostřednictvím příspěvků z veřejných prostředků v rámci smlouvy z roku 1978.

114 Komise se domnívá, že žalobkyně vykládá tyto základní zásady nadměrně restriktivně navzdory jejich zřejmému doslovnému významu. Tento výklad spočívá především na pochybnostech, jež IGAE vyjádřila v rámci vnitrostátního správního řízení, které předcházelo vyplacení předmětných dotací.

115 Dodává, že vnější kontrolní orgán, jakým je Tribunal de Cuentas, došel k závěru, že financování nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců z veřejných prostředků je zcela v souladu s ustanoveními smlouvy z roku 1978 a že toto financování přineslo v průběhu období let 1990–1997 celkovou úsporu veřejných prostředků ve výši 12,255 miliard ESP.

116 Názor Tribunal de Cuentas není sice rozhodující. Potvrzuje však přiměřenost výkladu smlouvy z roku 1978, který zastává Komise. Navíc není možné ani tvrdit, že vnitrostátním soudům byla předložena žaloba napadající slučitelnost dotčených plateb se smlouvou z roku 1978.

117 Komise zadruhé tvrdí, že je obtížně představitelné, aby k vyplacení dotyčných částek stačilo v případě, kdy neexistuje žádný jiný právní titul, rozhodnutí správního orgánu, jenž je smluvní stranou.

118 Dochází k závěru, že ve světle znění smlouvy a z jejího použití, jakož i z postoje španělského správního orgánu a stanoviska Tribunal de Cuentas vylíčeném v jeho zprávě vyplývají veřejné prostředky na činnosti restrukturalizace zaměstnanců ze smlouvy z roku 1978, a přestavují tak existující podpory.

119 Španělské království tvrdí, že smlouva z roku 1978 neobsahuje přesné a taxativní vyjmenování položek, které mohou být zařazeny jako náklady nebo příjmy oddílu státního účtu „podnikání". Dodává, že smlouva z roku 1978 je smlouvou správního práva a že pravomoc rozhodovat o tom, které náklady má státní účet obsahovat,

přísluší správnímu orgánu, jenž je smluvní stranou, v rámci jeho pravomoci vykládat smlouvy, kterou stanoví vnitrostátní pravidla o veřejných zakázkách. Údajná oprávnění poskytnutá orgánem, jenž je smluvní stranou, na základě kterých se žalobkyně snaží odůvodnit kvalifikaci dotací za rok 1997 a dotací na vypořádání jako nové podpory, jsou vlastně pouze projevem výkonu pravomoci vykládat smlouvu z roku 1978, jíž tento orgán jako orgán odpovědný za uzavření této smlouvy požívá.

b) K druhé části žalobního důvodu

120 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že při správném použití smlouvy z roku 1978 měly španělské orgány vyrovnat částky odpovídající závazkům připadajícím na každý účetní rok pomocí přebytku za tento účetní rok tak, aby přijaly dotace z důvodu vypořádání pouze v souvislosti se závazky připadajícími na ztrátové účetní roky nebo roky, v nichž vykázaný přebytek neumožnil vyrovnat relevantní závazky. Dodává, že vzhledem k tomu, že španělské orgány takto nepostupovaly, nemohla Komise usoudit, že dotace na vypořádání vyplývá ze smlouvy z roku 1978, ani že tato dotace tedy představuje existující podporu.

121 Na podporu svých tvrzení nejdříve uplatňuje, že pokud neexistují zvláštní ustanovení ohledně ukončení smlouvy z roku 1978, musí se toto ukončení provádět podle pravidel týkajících se státního účtu, která podle ní vyžadují, aby každý závazek vedoucí k vyrovnání v rámci dotace na vypořádání byl připsán do účetního roku, během nějž vznikl.

122 Žalobkyně dále uplatňuje, že ze základní zásady č. 25 zadávacích podmínek vyplývá, že Trasmediterránea má nárok získat pouze hospodářské vyrovnání za ztrátu vycházející případně na konci účetního roku z oddílů státního účtu „podnikání"

a „investice". Má přitom za to, že oddíl „podnikaní" vykázal v účetních letech 1991 až 1995 přebytek a stejně tomu bylo i v případě účetního roku 1997, aniž by byly neoprávněně připsány náklady na restrukturalizaci zaměstnanců.

123 Naopak zpochybňuje, že ze základní zásady č. 25 zadávacích podmínek vyplývá, že vyrovnání musí proběhnout mezi přebytky oddílu „podnikání" a případnými ztrátami oddílu „investice". Domnívá se, že ze znění základní zásady č. 25 A písm. a) bodu 3 a B písm. a) bodu 1 zadávacích podmínek vyplývá, že veřejná dotace poskytnutá za každý účetní rok je přidělena jako vstup k vyrovnání každého oddílu pojímaného odděleně. Oddělení těchto dvou oddílů přesně odpovídá záměru zajistit společnosti Trasmediterránea, aby získala dotaci ve výši rovnající se finančním výdajům uvedeným v oddílu „investice" bez ohledu na výši svých příjmů. Tyto náklady by byly popřípadě zohledněny pouze k vyrovnání oddílu „podnikání", který vykazuje ostatní běžné náklady společnosti Transmediterránea.

124 Podle žalobkyně prohlášení Španělského království ohledně vyrovnání mezi těmito dvěma oddíly nenacházejí oporu v žádném důkazu, který by nevyvratitelně prokazoval, jak byla smlouva z roku 1978 používána, pokud jde o případné vyrovnání mezi těmito dvěma oddíly. Odkazem na tabulku obsaženou ve zprávě Tribunal de Cuentas není možné se domnívat, že tento důkaz byl poskytnut, neboť nemůže být vyloučeno, že je tato tabulka chybná.

125 Dále zpochybňuje, že základní zásada č. 26 zadávacích podmínek umožňuje vyrovnání mezi případnými přebytky z podnikání z jednoho účetního roku a ztrátami vyplývajícími z jiných účetních roků, vyrovnání, které by vedlo ke snížení státem poskytnutých prostředků. Má za to, že schodek nebo přebytek upravený v základní zásadě č. 26 vyplývá pouze z vyrovnání prostředků vyplacených státem jako zálohy podle návrhu rozpočtu a skutečně dlužným příspěvkem po provedení státního závěrečného účtu.

126 Žalobkyně se domáhá, aby Soud nařídil předložení zpráv IGAE o státním účtu za finanční roky 1990 až 1997 jednak k prokázání, zda došlo k vyrovnání mezi přebytkem z podnikání a ztrátou z investic a jednak k výkladu základní zásady č. 26 zadávacích podmínek.

127 Žalobkyně se rovněž domáhá, aby Soud nařídil španělským orgánům předložení úplného spisu o ukončení smlouvy z roku 1978 za účelem seznámení se s jednáními, která proběhla mezi Trasmediterránea a španělským státem při ukončení smlouvy, jakož i s právními a skutkovými poznatky, o které se španělský stát nakonec opřel při zřízení účtu k vypořádání nároků.

128 Komise podporovaná Španělským královstvím v podstatě uplatňuje, že se žalobkyně dopouští skutkového omylu, když se domnívá, že přebytky z podnikání, které vznikly společnosti Trasmediterránea během některých účetních roků, sloužily spíše ke zvýšení majetku Trasmediterránea než k vyrovnání jiných příspěvků z veřejných prostředků.

129 V oddíle státního účtu „podnikání" byl sice vykázán přebytek během některých finančních roků. Zůstatek v oddílu státního účtu „investice" byl nicméně záporný během každého tohoto roku. Krom toho ze zprávy Tribunal de Cuentas vyplývá, že uvedené přebytky z podnikání byly systematicky přidělovány k vyrovnání ztrát oddílu „investice" za účelem snížení ročního příspěvku z veřejných prostředků. Vzhledem k tomu, že přebytek z podnikání nikdy nepřevyšoval ztrátu z investic, v žádném finančním roce nedošlo k přebytku státního účtu. V tomto ohledu Španělské království v podstatě upřesňuje, že během 20 let existence smlouvy z roku 1978, po vyrovnání oddílů „podnikání" a „investice", které se musejí považovat za dva oddíly téhož účtu, státní účet vykázal vždy ztrátu.

130 Za těchto podmínek je zbytečné pojednávat o výkladu základní zásady č. 26 zadávacích podmínek, která v každém případě stanoví vyrovnání mezi finančními roky.

131 Je tedy zřejmé, že přičítání nebo nepřičítání závazků, které se mají vypořádat v některém konkrétním účetním roce, je zcela nerelevantní, neboť i kdyby se tyto závazky přičítaly ročně, nijak by to nezasáhlo do celkové výše veřejných prostředků, které Trasmediterránea v rámci celé smlouvy z roku 1978 obdržela.

2. Závěry Soudu

a) K první části žalobního důvodu

132 Je třeba nejdříve připomenout, že napadené rozhodnutí zakládá smluvní povahu vyrovnání nákladů na restrukturalizace zaměstnanců společnosti Trasmediterránea na dvou základních zásadách zadávacích podmínek, a sice na základních zásadách č. 25 a č. 28.

133 Žalobkyně má za to, že smluvní povaha vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců nemůže vycházet ze základní zásady č. 25 A písm. B) bodu 7, která stanoví pobídku ke zlepšení výkonnosti Trasmediterránea. Tento argument je neúčinný, neboť napadené rozhodnutí zmiňuje základní zásadu č. 25 v celém jejím rozsahu a výslovně neuvádí ustanovení této zásady, které uvádí pobídku k výkonnosti. I když připustíme společně s žalobkyní, že zvláštní ustanovení obsažené v bodě 7 základní zásady č. 25 A písm. B) zadávacích podmínek

neumožňuje založit smluvní povahu vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců, nevyplývá z toho však, že se Komise dopustila nesprávného posouzení smlouvy z roku 1978, když měla za to, že základní zásada č. 25, u níž je namístě připomenout, že stanoví účetní mechanismus státního účtu, poskytuje smluvní základ pro dotčené vyrovnání nákladů na restrukturalizaci.

134 Žalobkyně rovněž tvrdí, že základní zásada č. 25 zadávacích podmínek pojímaná jako celek se nevztahuje na mimořádné náklady a že náklady na restrukturalizaci zaměstnanců takové mimořádné náklady představují. V tomto ohledu stačí uvést, že žalobkyně neuplatňuje žádný důkaz na podporu svého tvrzení, že daná základní zásada č. 25 rozlišuje mezi jednak běžnými přípustnými náklady a jednak mimořádnými náklady vyloučenými z její působnosti. Navíc neuvádí sebemenší důvod, proč by měly být náklady na restrukturalizaci zaměstnanců považovány za mimořádné náklady. Za těchto podmínek není namístě nařídit dokazování za účelem prokázání existence tohoto údajného rozdílu a důsledků, které by z toho vyplývaly pro přípustnost vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců.

135 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně nepředložila dostatečné důkazní materiály k prokázání nesprávnosti posouzení Komise, podle nějž vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců použitých k určení výše dotací na rok 1997 a dotací na vypořádání vyplývá ze smlouvy z roku 1978 na základě základní zásady č. 25. Krom toho je třeba poznamenat, že posouzení Komise je v souladu se závěry Tribunal de Cuentas – vnitrostátního orgánu pověřeného vnějším finančním dozorem – které jsou obsaženy ve zprávě tohoto orgánu o ukončení smlouvy z roku 1978, jejíž platnost nebyla před příslušnými španělskými orgány zpochybněna. Za těchto podmínek je pro potřeby probíhajícího řízení namístě konstatovat, že základní zásada č. 25 představuje platný smluvní základ pro vyrovnání nákladů na restrukturalizaci.

136 Není tedy nutné zkoumat, zda bylo nesprávné se domnívat, že smluvní povaha vyrovnání nákladů na restrukturalizaci zaměstnanců vyplývá rovněž ze základní zásady č. 28 zadávacích podmínek. Není dále třeba zkoumat, zda toto vyrovnání má původ v nezávislých povoleních španělských orgánů. Navíc není na místě, aby se Soud vyjadřoval k návrhům na provedení dokazování za účelem prokázání některých skutkových okolností ohledně základní zásady č. 28 a nezávislých povolení španělských orgánů, které by v žádném případě nemohly změnit závěr vycházející z předcházejícího bodu.

137 Je tedy namístě zamítnout první část žalobního důvodu jako neopodstatněnou.

b) K druhé části žalobního důvodu

138 Žalobkyně v rámci druhé části v podstatě vytýká Komisi, že se dopustila nesprávného posouzení, když se domnívala, že dotace na vypořádání vyplývá v celém svém rozsahu ze smlouvy z roku 1978. Má za to, že smlouva z roku 1978 ukládá připsání nákladů na ukončení smlouvy do finančních roků, ke kterým se vztahují, a přistoupení k vyrovnání mezi náklady a případnými přebytky těchto finančních roků. Dotace na vypořádání mohla pokrýt náklady na ukončení smlouvy pouze v případě, že finanční roky, ke kterým se tyto náklady vztahují, nevykazovaly dostatečný přebytek k provedení vyrovnání.

139 I za předpokladu, že by smlouva z roku 1978 ukládala připsání nákladů na ukončení smlouvy do finančních roků, ke kterým se tyto náklady vztahují a vyrovnání mezi těmito náklady a případnými přebytky těchto finančních let, přesto z toho nevyplývá, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, když se domnívala, že celková výše dotace na vypořádání vyplývá ze smlouvy z roku 1978.

140 Ze spisu totiž vyplývá, že oddíl státního účtu „investice" byl během celého období trvání smlouvy z roku 1978 schodkový a že oddíl státního účtu „podnikání" byl rovněž schodkový ve všech účetních rocích smlouvy z roku 1978, vyjma let 1987, 1988 a 1991 až 1995. Z toho vyplývá, že s výhradou těchto posledně uvedených účetních roků nevykázal státní účet nikdy přebytek.

141 Pokud jde o finanční roky 1987, 1988 a 1991 až 1995, je nesporné, že oddíl „investice" vykazoval schodek převyšující přebytek oddílu „podnikání", takže po provedení vyrovnání mezi oběma oddíly státní účet taktéž nevykazoval přebytek za tyto roky.

142 Žalobkyně sice zpochybňuje, že je vyrovnání mezi oběma oddíly státního účtu v souladu se základní zásadou č. 25 zadávacích podmínek. Výklad této zásady nabízený žalobkyní však nenachází oporu ve znění tohoto ustanovení ani v tom, jak bylo toto ustanovení v rámci smlouvy z roku 1978 uplatňováno. V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, skutečnost, že základní zásada č. 25 zadávacích podmínek stanoví možnost příspěvků z veřejných prostředků k vyrovnání každého z obou oddílů státního účtu, totiž nijak nevylučuje, aby byla výše těchto příspěvků vypočtena po přidělení případných přebytků jednoho oddílu k vyrovnání schodku oddílu druhého. Jak Komise po zralé úvaze uvádí, v tomto ohledu vyplývá ze zprávy Tribunal de Cuentas, že přebytky z podnikání byly systematicky přidělovány na vyrovnání schodku oddílu „investice" za účelem snížení ročního příspěvku z veřejných prostředků.

143 Ačkoli žalobkyně tvrdí, že zpráva Tribunal de Cuentas může obsahovat chybu, co se týče vyrovnání mezi oddíly státního účtu, je třeba konstatovat, že nepředkládá sebemenší důkaz, který by umožňoval pochybovat o věrohodnosti údajů převzatých do této zprávy, kterou ona sama v rámci probíhajícího řízení předložila. Za těchto podmínek není namístě vyhovět návrhu žalobkyně směřujícímu k tomu, aby Soud

nařídil předložení kontrolních zpráv IGAE za finanční roky 1990 až 1997 za účelem prokázání, zda mezi oběma oddíly státního účtu došlo k vyrovnání (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 7. července 1982, Klöckner-Werke v. Komise, 119/81, Recueil, s. 2627, bod 8).

144 Vzhledem k tomu, že není prokázáno, že by státní účet vykazoval sebemenší přebytek, který by mohl být přidělen k vyrovnání nákladů na ukončení smlouvy, je třeba konstatovat, že se Komise nedopustila pochybení, když připustila, že dotace na vypořádání pokrývala veškeré náklady na ukončení smlouvy, aniž by přistoupila k přidělení těchto nákladů do finančních roků, ke kterým se vztahují. Druhá část projednávaného žalobního důvodu musí být tedy taktéž zamítnuta.

145 Konečně, pokud jde o návrh žalobkyně směřující k tomu, aby Soud nařídil španělským orgánům předložení úplného spisu týkajícího se ukončení smlouvy z roku 1978 za účelem prokázání, že došlo k jednáním mezi španělskými orgány a Trasmediterránea, stačí uvést, že žalobkyně nevysvětluje, v čem by taková jednání nebo okolnosti zřízení účtu na vypořádání nároků mohly prokázat, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, když se domnívala, že dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání vyplývají ze smlouvy z roku 1978. Za těchto podmínek není namístě vyhovět návrhu na provedení dokazování podaného žalobkyní.

146 S přihlédnutím k výše uvedenému je třeba zamítnout druhý žalobní důvod týkající se protiprávnosti napadeného rozhodnutí, pokud jde o dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání.

II – *Pokud jde o dotaci za rok 1998*

147 Žalobkyně rovněž zpochybňuje legalitu napadeného rozhodnutí v tom, že povoluje poskytnutí dotace za rok 1998 z titulu nové podpory slučitelné se společným trhem. V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje článek 88 ES, čl. 86 odst. 2 ES a povinnost uvést u aktů orgánů odůvodnění.

148 Komise, podporovaná Španělským královstvím, zpochybňuje opodstatněnost těchto žalobních důvodů.

A – *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 88 ES*

1. Argumenty účastníků řízení

149 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje článek 88 ES v tom, že v něm Komise zneuznala dosah vhodných opatření navrhovaných ohledně smlouvy z roku 1978, když kvalifikovala dotaci za rok 1998 jako novou podporu a když zkoumala slučitelnost této dotace ve světle článků 86 a 87 ES.

150 V tomto ohledu žalobkyně nejdříve tvrdí, že z článku 19 nařízení č. 659/1999 a judikatury vyplývá, že pokud členský stát přijme opatření navrhovaná Komisí, je svým přijetím provést uvedená opatření vázán (rozsudky Soudního dvora ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125, a ze dne

15. října 1996, IJssel-Vliet Combinatie, C-311/94, Recueil, s. I-5023, body 35 a následující). Je možné se dovolávat závazné povahy vhodných navrhovaných a přijatých opatření vůči Komisi, která nebude později moci neuznat jejich obsah a účinky.

151 Dále uplatňuje, že Španělské království přijalo návrh vhodných opatřeních předložený Komisí ohledně smlouvy z roku 1978. Má za to, že vhodná navrhovaná a přijatá opatření vyzvala španělské orgány k vypovězení smlouvy z roku 1978 s účinkem ke dni 31. prosince 1997 a k vyhlášení nabídkového řízení za účelem uzavření nové zakázky na veřejné služby. K prokázání této skutečnosti se žalobkyně domáhá, aby Soud nařídil Komisi předložit spis týkající se návrhu vhodných opatření.

152 Španělské orgány podle žalobkyně nepřijaly vhodná opatření, pokud jde o námořní linky mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, a od 1. ledna 1998 provozovala Trasmediterránea tyto linky a získala dotaci za stejných podmínek jako v případě smlouvy z roku 1978, která se stala teoreticky neúčinnou, aniž by byla tato služba zadána jako veřejná zakázka v rámci nabídkového řízení a takto určeny výdaje za závazky veřejné služby. Přijatá vhodná opatření tedy nebyla dodržena.

153 Ostatně žádný nový poznatek neumožňuje Komisi zpochybňovat posouzení obsažené v návrhu vhodných opatření, podle nějž nepředstavovaly služby nabízené společností Trasmediterránea služby obecného hospodářského zájmu, neboť existovali jiní soutěžitelé poskytující tyto služby.

154 Skutečnost, že služby, na něž se vztahovala dotace za rok 1998, se týkaly už jen linek mezi jednotlivými ostrovy souostroví, zatímco návrh vhodných opatření se týkal veškerých linek upravených ve smlouvě z roku 1978, nezbavuje relevance posouzení učiněná v rámci návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 při přezkumu dotace za rok 1998.

155 Žalobkyně se domnívá, že se návrh vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 vztahoval tedy výslovně na námořní linky Kanárských ostrovů. V tomto ohledu uplatňuje, že z odůvodnění obsaženého v úvodu návrhu vhodných opatření vyplývá, že tento návrh byl přijat v návaznosti na stížnosti, které se týkaly konkrétně protisoutěžního jednání Transmediterránea při provozování linek Kanárských ostrovů. Navíc těmito vhodnými opatřeními Komise cílila mlčky linky Kanárských ostrovů. Toto vyplývá z toho, že Komise vyjádřila kritiku vůči obchodní flexibilitě stanovené smlouvou, flexibilitě, která byla konkrétně předmětem stížnosti žalobkyně, co se týče linky Tenerife – Agaete – Gran Canaria. Toto vyplývá rovněž z toho, jak Komise v návrhu vhodných opatření uvedla, že měla vážné pochybnosti o nezbytnosti uložit závazky veřejné služby u některých dotčených námořních linek vzhledem k tomu, že tyto linky mohou být nebo jsou vhodným způsobem zajišťovány soukromými podniky, které je provozují jako obchodní činnost.

156 Žalobkyně se k prokázání, zda Komise zvláště zohlednila situaci trhu Kanárských ostrovu, domáhá, aby Soud nařídil Komisi předložit spis týkající se návrhu vhodných opatření.

157 Zadruhé údajná přechodná povaha režimu, který vedl k poskytnutí dotace za rok 1998, není taktéž dostatečný k odůvodnění přezkumu kritérii použitých Komisí při návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978. Režim, který vedl k poskytnutí dotace za rok 1998, nebyl ve skutečnosti přechodný, neboť rozhodnutí ze dne 9. října 1998 umožnilo společnosti Trasméditerránea poskytovat služby na dotčených linkách bez časového omezení. Krom toho, jak uvedla Komise v rámci

přezkumu smlouvy z roku 1998 [rozhodnutí 2001/156/ES Komise ze dne 19. července 2000 o státní podpoře poskytnuté Španělskem v oblasti námořní dopravy (nová smlouva o poskytování veřejných námořních služeb) (Úř. věst. 2001, L 57, s. 32)], měly španělské orgány dostatek času k zavedení právního režimu, který by byl v souladu s právem Společenství nebo který by neohrožoval plynulost veřejných služeb. Nebezpečí přerušení služeb spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů nehrozilo, neboť tyto linky byly dostatečně zajištěny nejen společností Trasmediterránea, nýbrž také námořními společnostmi v soutěžním postavení k ní.

158 Za účelem prokázání nedostatku přechodné povahy povolení tvořících přechodný režim se žalobkyně domáhá, aby Soud nařídil španělským orgánům předložit jednak spis vedený Consejería de Turismo y transportes autonomní oblastí Kanárských ostrovů v rámci stížnosti podané společností Trasmediterránea ohledně platby částek údajně jí dlužných z důvodu pokrytí ztráty z provozování kabotážních linek veřejných služeb mezi jednotlivými ostrovy během účetních roků 1998, 1999 a 2000, a jednak úplný spis týkající se nabídkových řízení pro linky veřejné služby na Kanárských ostrovech po nabytí účinnosti nařízení č. 133/1998, jakož i úplný spis pro přípravu přijetí nařízení č. 133/1998, zejména hospodářské studie, posudky a informace, na jejichž základě byla vypracována příloha definující závazky veřejné služby.

159 Komise podporovaná Španělským královstvím zaprvé uplatňuje, že návrh vhodných opatření týkající se smlouvy z roku 1978, který Španělské království přijalo, nemá pro přechodný režim právně závazné účinky.

160 V tomto ohledu uplatňuje, že španělské orgány „vyčerpaly přímý právní dosah" návrhu vhodných opatření, když ukončily smlouvu z 1978. Má za to, že od tohoto okamžiku měla být jednotlivými španělskými orgány přijatá nová opatření, tedy

jednak přechodný režim spadající do působnosti orgánů Kanárských ostrovů, jednak smlouva z roku 1998 spadající do působnosti vnitrostátních orgánů, přezkoumána jako nové podpory. Dále se domnívá, že přechodný režim představoval z důvodu změny své platnosti novou podporu navzdory své věcné totožnosti se smlouvou z roku 1978. Dodává, že kdyby usoudila, že smlouva z roku 1978 a přechodný režim byly zcela totožné, musel by být přechodný režim uznán jako existující podpora, což by znemožnilo získat podpory poskytnuté na základě tohoto režimu. Tento přístup by kromě toho, že by byl v projednávaném případě zjevně nevhodný, vedl k výsledkům, které by byly pravděpodobně opačné těm, o něž se snaží žalobkyně.

161 Komise zadruhé tvrdí, že rozbor smlouvy z roku 1978 obsažený v návrhu vhodných opatření není přímo použitelný pro situaci na souostroví v roce 1998, neboť se týká námořních spojů na celém španělském území, a nikoli zvláštní situace ostrovní kabotáže na Kanárských ostrovech. Skutečnost, že tento návrh vhodných opatření předcházel stížnostem žalobkyně, nijak neovlivňuje tento závěr, neboť i když žalobkyně zmiňovala pouze situaci na Kanárských ostrovech, Komise přezkoumala vznesený problém v jeho celku.

162 Dodává, že musela zkoumat situaci na Kanárských ostrovech ve světle použitelných pravidel, mezi něž patří jednak čl. 6 odst. 2 nařízení č. 3577/92, který žádnou liberalizaci kabotáže na Kanárských ostrovech před 1. lednem 1999 neukládal a jednak směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě neukládaly povinnost nabídkového řízení za účelem zadání zakázek na veřejné služby.

163 Komise dochází k závěru, že bylo zcela odůvodněné provést jiný rozbor slučitelnosti přechodného režimu, než ten, který učinila v rámci návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978. Žalobní důvod žalobkyně vycházející z údajného

porušení článku 88 ES z důvodu nedodržení návrhu vhodných opatření není tedy opodstatněný.

2. Závěry Soudu

164 Jak uvádí po zralé úvaze žalobkyně, z čl. 19 odst. 1 nařízení č. 659/1999 vyplývá, že pokud členský stát v rámci vyšetřovacího řízení týkajícího se režimů existujících podpor přijme návrh vhodných opatření, který mu byl zaslán, je svým přijetím provést uvedená opatření vázán.

165 V projednávaném případě a v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, Komise nezpochybňuje, že španělské orgány návrh vhodných opatření přijaly. Je tedy namístě považovat tuto skutečnost za prokázanou, aniž by bylo nutné vyhovět návrhu žalobkyně, kterým se domáhá, aby Soud nařídil Komisi předložit spis týkající se návrhu vhodných opatření.

166 Je třeba dále poznamenat, že právně závazné účinky přijatých vhodných opatření, které se týkaly změny smlouvy z roku 1978, skončily zároveň se smlouvou z roku 1978, jak právem uplatňuje Komise a Španělské království.

167 Konečně je namístě podotknout, že je nesporné, že dotace za rok 1998 představuje novou podporu ve smyslu čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999, což hypoteticky vylučuje, že dotace byla poskytnuta na plnění smlouvy z roku 1978.

168 Za těchto podmínek nemohou přijatá vhodná opatření tvořit rámec pro posouzení slučitelnosti dotace za rok 1998 se společným trhem. Tato slučitelnost musí být posuzována přímo ve vztahu k pravidlům Smlouvy o ES.

169 Je však třeba zkoumat, zda se, jak tvrdí žalobkyně, týkalo posouzení Komise obsažené v návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 zvláště meziostrovní kabotáže na Kanárských ostrovech, takže Komise nemohla dojít k jinému závěru ohledně slučitelnosti dotace za rok 1998 než tomu, který ji vedl k návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978, aniž by vysvětlovala důvody, které ji ke změně jejího posouzení vedly.

170 V tomto ohledu je namístě nejdříve připomenout, že se přechodný režim týká pouze poskytování služeb námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy souostroví, zatímco účelem smlouvy z roku 1978 bylo upravit poskytování služeb námořních spojů nejen mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, ale rovněž jednak mezi různými body poloostrova a jednak mezi Baleárskými ostrovy, Severní Afrikou a Kanárskými ostrovy.

171 Dále je třeba podotknout, že žalobkyně neprokazuje, že se posouzení obsažená v návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 týkají námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů.

172 Zaprvé skutečnost, že návrh vhodných opatření navazoval na stížnosti poukazující na protisoutěžní jednání Trasmediterránea při provozování námořních linek na Kanárských ostrovech, neumožňuje prokázat, že se návrh vhodných opatření týkal nutně zvláštní situace meziostrovní kabotáže na Kanárských ostrovech. Vzhledem

k tomu, že se totiž návrh vhodných opatření vztahoval ke smlouvě z roku 1978 jako celku, je namístě konstatovat, že se posouzení Komise týkalo celé smlouvy z roku 1978, a nikoliv pouze situace linek na Kanárských ostrovech.

173 Zadruhé nic nenasvědčuje tomu, že Komise měla na mysli námořní linky na Kanárských ostrovech, když v návrhu vhodných opatření vyjádřila vážné pochybnosti ohledně nezbytnosti uložit závazky veřejné služby na některých linkách, vzhledem k tomu, že tyto linky jsou nebo mohou být vhodným způsobem zajišťovány soukromými podniky, které je provozují jako obchodní činnost. Žalobkyně nepředkládá konkrétněji sebemenší důkaz, který by umožnil domnívat se, že linky, u nichž podle návrhu vhodných opatření existovalo přiměřené soutěžní prostředí, byly nezbytně linky na Kanárských ostrovech.

174 Zatřetí ani posouzení Komise, podle něhož smlouva z roku 1978 poskytovala Trasmediterránea obchodní flexibilitu, nepříliš slučitelnou s úkolem veřejné služby, neuvádí, že se návrh vhodných opatření týkal zvláště meziostrovní situace na Kanárských ostrovech.

175 Naopak skutečnost, že návrh vhodných opatření vyzýval španělské orgány k přizpůsobení smlouvy z roku 1978 právním předpisům Společenství, a zejména pravidlům týkajícím se zakázek na veřejné služby, vede k určení, že návrh vhodných opatření se netýkal linek na Kanárských ostrovech, které na základě smlouvy z roku 1978 zajišťovala Trasmediterránea. Článek 6 odst. 2 nařízení č. 3577/92 neukládal totiž žádnou liberalizaci kabotáže na Kanárských ostrovech před 1. lednem 1999. Za těchto podmínek nemohla Komise učinit španělským orgánům vhodný návrh na změnu režimu poskytování služeb námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů.

176 Není tedy prokázáno, že se kritické posouzení Komise obsažené v návrhu vhodných opatření týkalo zvláště námořních spojů na Kanárských ostrovech.

177 Vzhledem k tomu, že žalobkyně neuvádí na podporu svého tvrzení vážné argumenty, není nutné nařizovat Komisi, aby předložila úplný spis týkající se návrhu vhodných opatření k prokázání, zda zvláště zohlednila situaci trhu Kanárských ostrovů. Mimo to, jelikož závěr vycházející z předcházejícího bodu nijak nezávisí na tom, zda je přechodný režim zavedený rozhodnutím ze dne 18. prosince 1997 dočasný či ne, není nadále nutné nařizovat provedení dokazování, které by údajně mohlo prokázat nedostatek dočasné povahy přechodného režimu.

178 S přihlédnutím k výše uvedenému je třeba zamítnout jako neopodstatněný žalobní důvod vycházející z porušení čl. 88 odst. 1 ES, ke kterému došlo zneuznáním dosahu vhodných opatření týkajících se smlouvy z roku 1978 ze strany Komise.

B – *K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 86 odst. 2 ES a porušení povinnosti uvést odůvodnění*

179 Žalobkyně předkládá pět částí na podporu tohoto žalobního důvodu. První část vychází z neexistence aktu veřejné moci pověřujícího společnost Trasmediterránea poskytováním služby obecného hospodářského zájmu. Druhá vychází z nedostatku zvláštního obsahu závazků veřejné služby údajně uložených společnosti Trasmediterránea. V třetí části žalobního důvodu žalobkyně zpochybňuje nutnost kvalifikovat službu, kterou Trasmediterránea na Kanárských ostrovech poskytovala v roce 1998, jako službu obecného hospodářského zájmu. Čtvrtou částí žalobního důvodu

žalobkyně napadá neexistenci zadávacího řízení při přidělení údajného úkolu veřejné služby jako veřejné zakázky společnosti Trasmediterránea a nedostatek odůvodnění k tomuto bodu. Pátá část žalobního důvodu vychází z nepřiměřené povahy dotace za rok 1998 a nedostatečného odůvodnění k tomuto bodu v napadeném rozhodnutí.

1. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neexistence aktu veřejné moci

a) Argumenty účastníků řízení

180 Žalobkyně uplatňuje, že podnik může být na základě judikatury považován za podnik pověřený poskytováním služby obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 86 odst. 2 ES, jestliže mu poskytování této služby bylo svěřeno na základě aktu veřejné moci (rozsudek Soudního dvora ze dne 23. října 1997, Komise v. Francie, C-159/94, Recueil, s. I-5815, bod 65).

181 V projednávaném případě však žádný akt veřejné moci neukládá společnosti Trasmediterránea závazek poskytovat služby, na něž jí byla vyplacena dotace za rok 1998. Rozhodnutí ze dne 18. prosince 1997, kterým orgány Kanárských ostrovů povolily společnosti Trasmediterránea poskytovat služby námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, není vůči Trasmediterránea závazné. V tomto ohledu žalobkyně uplatňuje, že jednak toto povolení navazovalo na žádost Trasmediterránea, a jednak by Trasmediterránea upustila jednostranně od provozování některých linek, na něž se toho povolení vztahuje, nebo by tyto linky pozměnila, kdyby se jí to z hlediska jejích obchodních zájmů jevilo příhodné. V důsledku toho není při neexistenci aktu veřejné moci, který by ukládal Trasmediterránea závazky, splněna jedna z podmínek uplatnění čl. 86 odst. 2 ES,

což mělo zabránit Komisi, aby na základě tohoto ustanovení došla k závěru o slučitelnosti dotace za rok 1998.

182 Komise uplatňuje, že španělské orgány svěřily rozhodnutími ze dne 18. prosince 1997, 30. března 1998 a 11. června 1998 společnosti Trasmediterránea poskytování veřejné služby námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů na dobu určitou. Tato rozhodnutí definují rozsah daných služeb a režim, kterému tyto služby podléhají, i když je tato definice vytvořena odkazem na režim smlouvy z roku 1978. Tyto poznatky jsou dostatečné k tomu, aby bylo možné konstatovat, že společnost Trasmediterránea byla pověřena úkolem takového druhu, jako jsou úkoly upravené v čl. 86 odst. 2 ES.

183 Dodává, že čl. 86 odst. 2 ES, jak je vykládán v judikatuře, neukládá žádný formální požadavek, ale zaměřuje se na funkční hlediska. Toto ustanovení tak nevyžaduje, aby akt, kterým se svěřuje úkol, byl ve formě zákona nebo nařízení, ani aby byl nutně právně závazný, jak objasňuje bod 22 sdělení Komise o službách obecného zájmu v Evropě. Rozhodující je pouze vůle orgánu veřejné správy svěřit dotčenému podniků úkol, která zabrání tomu, aby daný podnik jednal jednostranně.

184 V projednávaném případě nejednala Trasmediterránea během přechodného režimu jednostranně, ale postupovala podle aktů přijatých vládou Kanárských ostrovů při výkonu jejich pravomocí v rámci organizace trhu.

185 Španělské království v podstatě tvrdí, že povolení udělené vládou Kanárských ostrovů v rámci svěřených pravomocí svěřila společnosti Trasmediterránea úkol ve smyslu čl. 86 odst. 2 ES.

b) Závěry Soudu

186 Jak žalobkyně právem uplatňuje, podniky pověřené poskytováním služby obecného hospodářského zájmu musejí být pověřeny tímto úkolem prostřednictvím aktu veřejné moci (rozsudek Soudu ze dne 13. června 2000, EPAC v. Komise, T-204/97 a T-270/97, Recueil, s. II-2267, bod 126 a uvedená judikatura).

187 V projednávaném případě je nesporné, že Transmediterránea poskytovala služby námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů od 1. ledna 1998 na základě rozhodnutí orgánů Kanárských ostrovů ze dne 18. prosince 1997, jehož platnost byla prodloužena rozhodnutími ze dne 30. března, 11. června a 9. října 1998. Úkol poskytovat dotyčné služby byl tedy společnosti Trasmediterránea svěřen právě prostřednictvím aktu veřejné moci.

188 Skutečnost, že byla Transmediterránea pověřena tímto úkolem v návaznosti na svou žádost, nemůže zpochybnit závěr vycházející z přecházejícího bodu. Úkol veřejné služby může být svěřen subjektu na základě koncese k poskytování veřejných služeb (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 27. dubna 1994, Almelo a další, C-393/92, Recueil, s. I-1477, bod 47). Koncese může být přitom udělena pouze se souhlasem koncesionáře. Z této judikatury v důsledku toho vyplývá, že zásah subjektu pověřeného úkolem veřejné služby do procesu, v kterém mu je tento úkol svěřen, nebrání tomu, aby tento úkol vycházel z aktu veřejné moci.

189 Krom toho skutečnost, že Trasmediterránea ukončila provozování některých linek fungujících pod přechodným režimem, kterou Komise nepopírá, nemůže zpochybnit závěr vycházející z bodu 187 uvedeného výše. V tomto ohledu je třeba uvést, že jednostranné vypovězení poskytování služby je s uložením závazků veřejné služby

v zásadě slučitelné (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvoru ze dne 20. února 2001, Analir a další, C-205/99, Recueil, s. I-1271, bod 64). Závazky veřejné služby mohou být však v hypotetickém případě uloženy pouze prostřednictvím aktu veřejné moci. Z této judikatury použité za okolností projednávaného případu vyplývá, že to, že Trasmediterránea ukončila provozování některých linek, nemůže prokazovat, že Trasmediterránea není pověřena poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu na základě aktu veřejné moci.

190 V každém případě ukončení nebo jednostranná změna podmínek provozování některých námořních linek, pokud budeme tuto skutečnost považovat za prokázanou, navíc udává, že Trasmediterránea nedostála některým ze svých závazků, které jí byly na základě přechodného režimu uloženy.

191 S přihlédnutím k výše uvedenému je třeba zamítnout první část projednávaného žalobního důvodu jako neopodstatněnou.

2. K druhé části žalobního důvodu, vycházející z nedostatku přesné definice závazků veřejné služby

a) Argumenty účastníků řízení

192 Žalobkyně uplatňuje, že z článku 4 nařízení č. 3577/92 vyplývá, že závazky veřejné služby musí mít zvláštní obsah.

193 Tato povinnost uvést přesnou definici závazků veřejné služby vyplývá rovněž ze směrných pokynů Společenství v oblasti námořní dopravy. Směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě nemohou být sice kvalifikovány jako právní pravidla, která musí správní orgán dodržovat. Udávají však orientační praktická pravidla chování, od nichž se správní orgán nemůže odchýlit, aniž by uvedl důvody, které ho k tomu vedly. V opačném případě by tento orgán porušil zásadu rovného zacházení (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 30. ledna 1974, Louwage v. Komise, 148/73, Recueil, s. 81, bod 12; ze dne 1. prosince 1983, Michael v. Komise, 343/82, Recueil, s. 4023, bod 14, a ze dne 9. října 1984, Adam a další v. Komise, 80/81 až 83/81 a 182/82 až 185/82, Recueil, s. 3411, bod 22).

194 Žádné jednostranné či smluvní pravidlo nebo akt nedefinovaly v projednávaném případě jasně a přesně údajné závazky služby obecného hospodářského zájmu, kterými byla Trasmediterránea pověřena.

195 Rozhodnutí ze dne 18. prosince 1997, kterým bylo uděleno přechodné povolení, odkazuje pouze na služby, které Trasmediterránea poskytovala již v rámci smlouvy z roku 1978. Jak již uvedla Komise v návrhu vhodných opatření, smlouva z roku 1978 přitom nesplňovala minimální předepsané požadavky, pokud jde o definici a přesnost. Pokud jde konkrétněji o některé hlavní aspekty jako tabulku služeb nebo kalendář přepravních sazeb, návrh vhodných opatření uváděl, že smlouva z roku 1978 přiznává společnosti Trasmediterránea velkou míru svobody jednat na trhu neslučitelnou s její úlohou poskytovatele pravidelných dopravních námořních služeb financovaných z veřejných prostředků.

196 V podstatě dodává, že se nelze dovolávat definice závazků upravených v nařízení č. 113/1998 s cílem odůvodnit dodržování podmínek stanovených v čl. 86 odst. 2 ES. Zásada zákazu zpětné účinnosti správních a právních předpisů brání tomu, aby se uvedené nařízení použilo na přechodné povolení udělené dřívějším rozhodnutím.

Krom toho Trasmediterránea ani neusilovala o to, aby přechodná povolení odpovídala požadavkům stanoveným daným nařízením

197 Pokud není úkol svěřený Trasmediterránea jasně a přesně definován, nemůže dotace za rok 1998 spadat do působnosti čl. 86 odst. 2 ES.

198 Komise podporovaná Španělským královstvím uplatňuje, že přechodná povolení obsahovala definici služeb dočasně svěřených Trasmediterránea ve formě odkazu na definici ve smlouvě z roku 1978. Tato definice není obecná, nýbrž naopak velmi podrobná a přesná. Z toho vyplývá, že závazky veřejné služby dočasně svěřené Trasmediterránea orgány Kanárských ostrovů byly dostatečně definovány s ohledem na ustanovení čl. 86 odst. 2 ES.

b) Závěry Soudu

199 Je třeba nejdříve poznamenat, že čl. 4 nařízení č. 3577/92, o němž se žalobkyně domnívá, že vyžaduje přesnou definici obsahu závazků veřejné služby, není pro posouzení, zda se na dotaci za rok 1998 vztahuje čl. 86 odst. 2 ES, relevantní. Z článku 6 nařízení č. 3577/92 totiž vyplývá, že kabotáž ohledně Kanárských ostrovů byla do 1. ledna 1999 dočasně vyjmuta z uplatňování tohoto nařízení. Je přitom nesporné, že se dotace za rok 1998 vztahuje na kabotážní služby na Kanárských ostrovech poskytované pouze v roce 1998. Z toho vyplývá, že nařízení č. 3577/92 nelze na okolnosti projednávaného případu použít.

200 Navíc žalobkyně se v rámci této části žalobního důvodu marně dovolává směrných pokynů Společenství v oblasti námořní dopravy. Bod 9 směrných pokynů uvádí, že závazky veřejné služby musejí být jasně definovány. Tato podmínka se však uplatní pouze tehdy, jedná-li se o určení, zda je možné úhradu ztrát z podnikání vyplývajících přímo z plnění některých závazků veřejné služby nekvalifikovat jako státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. V projednávaném případě je však nesporné, že dotace za rok 1998 představuje takovou státní podporu. Proto se v projednávaném případě neuplatní požadavek na definici obsahu závazků veřejné služby stanovených směrnými pokyny Společenství v oblasti námořní dopravy.

201 Krom toho, i kdyby mohl čl. 86 odst. 2 ES vyjmout dotaci za rok 1998 z použití pravidel o státních podporách pouze v případě, kdy jsou závazky veřejné služby vedoucí k této dotaci jasně definovány, je třeba konstatovat, že v projednávaném případě tomu tak je. Rozhodnutí ze dne 18. prosince 1997, jehož platnost byla následně prodloužena, svěřuje Trasmediterránea úkol poskytovat služby spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, které měla tato společnost poskytovat z titulu smlouvy z roku 1978. Tato smlouva definuje spoje, které mají být provozovány, jejich četnost a technické vlastnosti lodí používaných po tyto spoje. Je tedy namístě konstatovat, že dotčené závazky jsou jasně definovány.

202 V rozporu s tím, co tvrdí Komise, z návrhu vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 v tomto ohledu nijak nevyplývá, že Komise měla za to, že tato smlouva nesplňuje minimální požadavky na definici závazků veřejné služby, jejichž výkonem byla Trasmediterránea pověřena. Komise se totiž ve svém návrhu vhodných opatření omezila na konstatování, že Transmediterránea „může upravit nebo pozměnit svoji tabulku služeb a kalendář [...] za podmínky předběžného schválení příslušných orgánů, [což jí poskytuje] svobodu jednat na trhu, která není slučitelná s její úlohou poskytovatele pravidelných dopravních námořních služeb financovaných pomocí veřejných zdrojů“. Tato svoboda jednat nijak nevylučuje existenci jasné definice závazků veřejné služby, kterými byla Trasmediterránea pověřena. Vzhledem k tomu totiž, že každou změnu musí podle základní zásady č. 5 zadávacích podmínek

schválit správní orgán, jež je smluvní stranou, vyplývá definice závazků veřejné služby ze znění smlouvy z roku 1978 ve spojení s rozhodnutími schvalujícími případné změny těchto závazků. Mimo to, žalobkyně nepředkládá sebemenší důkaz, který by umožnil tvrdit, že Trasmediterránea změnila svou tabulku služeb, aniž by tuto změnu schválil správní orgán, jenž je stranou smlouvy nebo že schvalující rozhodnutí tohoto správního orgánu byla protiprávní.

203 Je tedy na místě mít za to, že závazky veřejné služby, jimiž byla Trasmediterránea v rámci přechodného režimu pověřena, jsou jasně definovány, a proto zamítnout druhou část projednávaného žalobního důvodu jako neopodstatněnou.

3. K třetí části žalobního důvodu, vycházející z neexistence skutečné potřeby veřejné služby

a) Argumenty účastníků řízení

204 Žalobkyně tvrdí, že nebylo nutné kvalifikovat služby poskytované Trasmediterránea na Kanárských ostrovech jako služby obecného hospodářského zájmu. V tomto ohledu nejdříve uplatňuje, že i kdyby měl členský stát určitou svobodu při úpravě a pojetí služby obecného hospodářského zájmu, přísluší nicméně orgánům Společenství ověřit, zda je tato služba pojata způsobem, který odpovídá předepsaným věcným požadavkům.

205 Má za to, že tyto požadavky vyplývají nejdříve ze sdělení Komise o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě, jehož bod 14 upřesňuje, že se tyto služby liší od běžných služeb, pokud se orgány veřejné správy domnívají, že jejich poskytování je nezbytné, a to i v případě, že trh není k poskytování těchto služeb

dostatečně příznivý. Článek 2 nařízení č. 3577/92 definuje závazky veřejné služby jako závazky, které by daný majitel lodi ze Společenství sledující vlastní obchodní zájmy nepřevzal nebo nepřevzal ve stejném rozsahu nebo za stejných podmínek.

206 Žalobkyně následně tvrdí, že návrh vhodných opatření již ukázal, že existují vážné pochybnosti o nezbytnosti uložit závazky veřejné služby u některých dotčených námořních linek, vzhledem k tomu, že tyto linky mohou být nebo jsou vhodným způsobem zajišťovány soukromými podniky, které je provozují jako obchodní činnost nebo které poskytují podobnou úroveň četnosti, plynulosti, pravidelnosti a přepravních sazeb. Toto posouzení učiněné v roce 1997 platí tím spíše pro rok 1998, rok, během nějž existovalo nejen silné soutěžní prostředí téměř u všech dotovaných linek, nýbrž také vhodné spojení mezi jednotlivými ostrovy po moři nebo letecky.

207 Žalobkyně na podporu svého tvrzení, že meziostrovní námořní spoje nepředstavují úkol veřejné služby, dále při jednání uplatnila, že Tribunal Superior de Justicia de Canarias svým rozsudkem ze dne 24. října 2003 zrušil nařízení č. 113/1998. Žalobkyně má za to, že hlavní důvod zrušení nařízení č. 113/1998 spočívá v tom, že nebylo nutné stanovit závazky veřejné služby z důvodu úrovně soutěžního prostředí na trhu meziostrovních linek Kanárských ostrovů a jelikož existovaly další námořní společnosti poskytující tyto služby mající větší výkonnost, více lodí a bez dotací. Zrušení nařízení č. 113/1998 vyplývá také ze skutečnosti, že nařízení a všechny jeho přílohy byly „ušity na míru" pro společnost Trasmediterránea a že toto nařízení zcela odporovalo právu Společenství a španělskému právu.

208 Žalobkyně se při jednání také odvolávala na osvědčení generálního ředitelství dopravy vlády Kanárských ostrovů, které bylo obsažené v příloze 28 žaloby a které uvádělo pro rok 1998 a 1999 všechny společnosti zajišťující dopravu na Kanárských ostrovech a upřesňovalo u této dopravy lodě, linky, výkonnost a četnost. Tato doprava by byla zajištěna i bez závazku veřejné služby.

209 Komise podporovaná Španělským královstvím nejdříve uvádí, že v souladu s judikaturou týkající se čl. 86 odst. 2 ES a bodu 22 jejího sdělení o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě, mají členské státy širokou posuzovací pravomoc při určení závazků veřejné služby a že je kontrola Komise v zásadě omezena na zásahy v případech zjevných pochybení nebo zneužití.

210 V podstatě dodává, že se její přezkum může týkat pouze nutnosti zavést závazky veřejné služby v okamžiku, kdy byl zaveden přechodný režim z roku 1998, tedy na konci roku 1997. Tvrzení obsažená v návrhu vhodných opatření ani skutečnost, že pozdější vývoj situace umožnil zachovat určité spojení mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, aniž by byly zavedeny závazky veřejné služby, nejsou v důsledku toho v projednávaném případě relevantní.

211 Komise má za to, že vzhledem k tomu, že dotyčné linky byly do prosince 1997 stále předmětem závazků veřejné služby, bylo oprávněné, že příslušné orgány chtěly přijmout opatření k zajištění plynulosti těchto služeb až do účinnosti konečného režimu.

212 Pokud jde o rozsudek Tribunal Superior de Justicia de Canarias, jímž se ruší nařízení č. 113/1998, Komise a Španělské království zaprvé uplatňují, že k posouzení nutnosti

kvalifikovat služby svěřené Transmediterranéa v rámci přechodného režimu jako služby obecného hospodářského zájmu, není zrušení uvedeného nařízení relevantní.

213 V tomto ohledu Komise a Španělské království tvrdí, že článek 2 nařízení č. 113/1998 zrušeného rozsudkem Tribunal Superior de Justicia de Canarias upravoval závazky veřejné služby pro všechny provozovatele, zatímco přechodný režim spočíval ve smlouvě o poskytování veřejných služeb uzavřené s Trasmediterránea uvádějící vyrovnání. Rozsudek, jímž se ruší nařízení č. 113/1998, se tedy týká jiné situace než té, která je předmětem projednávané žaloby.

214 Krom toho Španělské království uplatňuje, že proti rozsudku Tribunal Superior de Justicia de Canarias byl podán opravný prostředek k Tribunal supremo (Španělský nejvyšší soud).

b) Závěry Soudu

215 Je třeba nejdříve připomenout, že z důvodů již vyložených v bodě 199 výše se nařízení č. 3577/92 nepoužije na okolnosti projednávaného případu. Žalobkyně se tedy marně dovolává článku 2 tohoto nařízení s cílem definovat podstatné podmínky, při jejichž splnění může být služba považována za službu obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 86 odst. 2 ES.

216 Dále je třeba podotknout, jak uvádí Komise v bodě 22 svého sdělení o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě, že členské státy mají širokou posuzovací pravomoc při určení definice toho, co považují za služby obecného hospodářského

zájmu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 27. února 1997, FFSA a další v. Komise, T-106/95, Recueil, s. II-229, bod 99). Komise může zpochybnit definici těchto služeb vytvořenou členským státem pouze v případě zjevného pochybení.

217 Je tedy třeba přezkoumat, zda Komise došla v napadeném rozhodnutí právem k závěru, že orgány Kanárských ostrovů se nedopustily zjevně nesprávného posouzení, když se domnívaly, že v období od 1. ledna 1998 do 31. prosince téhož roku existovala potřeba veřejné služby na linkách Kanárských ostrovů, jejichž provoz dosud zajišťovala Trasmediterránea.

218 V tomto ohledu je namístě uvést, jak činí Komise, že při skončení platnosti smlouvy z roku 1978 měly orgány Kanárských ostrovů správně za to, že stav trhu neumožňuje zajistit plynulost služeb námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, kterou do 31. prosince 1997 poskytovala Trasmediterránea.

219 Je sice nesporné, že Trasmediterránea poskytovala tyto služby společně s dalšími soutěžiteli, mezi nimiž byla i žalobkyně. Žalobkyně nicméně neprokázala, že tito soutěžitelé byli schopni zajistit služby obdobné službám, které poskytovala Trasmediterránea, co se týče plynulosti, pravidelnosti a četnosti všech linek, jejichž provoz dosud zajišťovala Trasmediterránea v rámci přechodného režimu.

220 V tomto ohledu v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, existence soutěžitelů, kteří jsou schopni poskytovat stejnou úroveň služeb na linkách Kanárských ostrovů jako Trasmediterránea, nevyplývá ze zjištění, které učinila Komise v návrhu vhodných opatření smlouvy z roku 1978, že „některé linky mohou být zajištěny (nebo již jsou) soukromými podniky, které [...] poskytují podobnou úroveň četnosti, plynulosti, pravidelnosti a přepravní sazeb". Z důvodů vyložených v uvedeném bodě 173 výše není nikterak prokázáno, že se toto zjištění týkalo linek na Kanárských ostrovech.

221 Ani existence leteckých spojů mezi některými ostrovy Kanárských ostrovů v roce 1998 nemůže prokázat, že soutěžitelé poskytovali služby meziostrovních spojů obdobné těm, které poskytovala Trasmediterránea v rámci přechodného režimu, pokud jde o četnost, plynulost, pravidelnost.

222 Co se týče rozsudku Tribunal Superior de Justicia de Canarias, jehož se žalobkyně při jednání dovolávala, je třeba hned úvodem podotknout, že Komise k němu nemohla při přijímání napadeného rozhodnutí přihlédnout, neboť předmětný rozsudek byl vydán později než toto rozhodnutí. Proto k němu nemůže přihlédnout ani Soud při posuzování legality napadeného rozhodnutí.

223 Mimo to, přestože žalobkyně tvrdí, že vnitrostátní soud v tomto rozsudku určil, že další provozovatelé poskytují služby meziostrovních spojů obdobné těm, které poskytuje Trasmediterránea, a to při dosažení většího výkonu a za použití více lodí, je třeba konstatovat, že rozsudek takové zjištění neobsahuje.

224 Je třeba dále poznamenat, že žalobkyně neoznačuje poznatky z analýzy trhu obsažené v dotčeném rozsudku vnitrostátního soudu, které by umožnily prokázat, že se orgány Kanárských ostrovů dopustily zjevně nesprávného posouzení, co se týče existence skutečné potřeby veřejné služby.

225 Ostatní zjištění, která jsou údajně obsažená v uvedeném rozsudku a jichž se žalobkyně dovolává, nemohou navíc prokázat, že se orgány Kanárských ostrovů dopustily zjevně nesprávného posouzení, což měla Komise v napadeném rozhodnutí uvést. Údajné zjištění, že nařízení č. 113/1998 a všechny jeho přílohy byly „ušity na míru" pro společnost Trasmediterránea, což způsobilo, že toto nařízení odporovalo právu Společenství a španělskému právu, není totiž relevantní pro posouzení, zda mohly tržní síly zajistit služby poskytované společností Trasmediterránea na Kanárských ostrovech v roce 1998.

226 Konečně v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, příloha 28 žaloby ani jiná část spisu neobsahují žádné osvědčení generálního ředitelství dopravy vlády Kanárských ostrovů, které by uvádělo všechny společnosti zajišťující dopravu na Kanárských ostrovech pro rok 1998 a upřesňovalo u této dopravy lodě, linky, výkonnost a četnost.

227 Vzhledem k tomu, že žádný poznatek uvedený žalobkyní neumožňuje zbavit věrohodnosti posouzení orgánů Kanárských ostrovů, podle nějž nebyl trh dostatečně příznivý pro poskytování služeb spojů obdobných těm, které v rámci přechodného režimu poskytovala Trasmediterránea, není prokázáno, že tyto orgány překročily meze své posuzovací pravomoci, když přijaly rozhodnutí ze dne 18. prosince 1997, jehož platnost byla následně prodloužena. Za těchto podmínek je namístě vyslovit závěr, že napadené rozhodnutí, ve kterém Komise připouští, že orgány Kanárských ostrovů mohly oprávněně pověřit Transmediterránea úkolem obecného hospodářského zájmu, není stiženo nesprávným posouzením.

228 S přihlédnutím k výše uvedenému je namístě zamítnout třetí část projednávaného žalobního důvodu jako neopodstatněnou.

4. Ke čtvrté části žalobního důvodu, vycházející z neexistence veřejného zadávacího řízení a nedostatku odůvodnění

a) Argumenty účastníků řízení

229 Žalobkyně v podstatě uplatňuje, že přidělení podpor na financování závazků veřejné služby musí dodržet zásadu zákazu diskriminace mezi subjekty, které musejí mít

stejné možnosti stát se příjemcem dotčených podpor. Tato zásada je zakotvená v článku 4 nařízení č. 3577/92. Právě podle této zásady odkazují směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě na veřejná zadávací řízení.

230 V projednávaném případě tyto požadavky nebyly splněny, neboť podpory schálené ve prospěch Trasmediterránea jí byly přiděleny přímo bez nabídkového řízení. Po poskytnutí této podpory bylo sice nabídkové řízení vyhlášeno na základě nařízení č. 113/1998. Podmínky tohoto řízení byly však zjevně nepřijatelné, neboť nařízení nestanovilo dotaci na provozování linek zahrnující závazky veřejné služby, nýbrž stanovilo pouze maximální přepravní sazby, které byly podle mínění žalobkyně nedostatečné.

231 Žalobkyně konečně uplatňuje, že napadené rozhodnutí nijak neupřesňuje podstatnou otázku, zda splnění úkolu svěřeného Trasmediterránea bude zmařeno, když se uplatní zásada zákazu diskriminace, podle které musejí být podpory přiděleny na základě nabídkového řízení. Má za to, že napadené rozhodnutí mělo obsahovat tato upřesnění, neboť Komise v návrhu vhodných opatření došla k závěru, že uplatnění pravidel o státních podporách nezmaří z právního ani z praktického hlediska poskytování dotčených služeb vzhledem k tomu, že tyto pravidla vyžadují veřejné zadávací řízení. Z toho usuzuje, že v případě neexistence těchto upřesnění je napadené rozhodnutí nejen v rozporu v čl. 86 odst. 2 ES, nýbrž je rovněž svévolné a nedostatečně odůvodněné.

232 Komise podporovaná Španělským královstvím v podstatě uplatňuje, že španělské orgány nebyly povinny zadat zakázky na veřejné služby prostřednictvím nabídkového řízení. Z bodu 9 směrných pokynů Společenství pro státní podpory v námořní dopravě totiž vyplývá, že přestože Komise podporuje zadávání zakázek na veřejné služby, použití jiných způsobů zadání zakázky je přijatelné, zejména v případě ostrovní kabotáže zajišťované pravidelnou službou převozních lodí.

233 Krom toho dovolávání se článku 4 nařízení č. 3577/92 v souvislosti se skutkovým stavem v roce 1998 není v projednávaném případě relevantní na základě čl. 6 odst. 2 nařízení č. 3577/92, který stanoví, že z uplatňování tohoto nařízení dočasně vyjímá kabotáž, pokud jde o Kanárské ostrovy, a to do 1. ledna 1999.

234 Dodává, že při současném stavu práva Společenství nevyplývá z článku 86 ES žádná obecná povinnost zadávat zakázky na veřejné služby prostřednictvím nabídkového řízení. Za těchto podmínek není třeba zkoumat, zda je toto zadání bez vyhlášení nabídkového řízení v souladu s čl. 86 odst. 2 ES.

235 Komise dále uplatňuje, že i kdyby se v projednávaném případě povinnost vyhlásit nabídkové řízení uplatnila, k čemuž však nedochází, dočasná a přechodná povaha dotčeného režimu a zásada plynulosti veřejných služeb uznaná v prohlášení, jež je přílohou Amsterdamské smlouvy, by mohly odůvodnit zacházení *ad hoc*, neboť by bylo namístě se domnívat, že pouze provozovatel, který tyto služby poskytoval v minulosti, je schopen zajistit jejich okamžité zachování, a to na tak krátkou dobu, jakou bylo období přechodného režimu.

236 V poslední řadě tvrdí, že konečný režim vyplývající z nařízení č. 133/1998 umožňuje zadávat zakázky na veřejné služby, které by mohly vést k vyrovnání, pouze v rámci nabídkového řízení.

237 Ve světle těchto úvah je zřejmé, že neexistence zadávacího řízení nemůže v projednávaném případě vyloučit použití čl. 86 odst. 2 ES.

b) Závěry Soudu

238 Žalobkyně se marně dovolává nařízení č. 3577/92 a směrných pokynů Společenství pro státní podpory v námořní dopravě s cílem prokázat, že služby obecného hospodářského zájmu musí být zadány v rámci nabídkového řízení. Jednak se totiž nařízení č. 3577/92 na okolnosti projednávaného případu nepoužije (viz bod 199 výše). Krom toho uvedené směrné pokyny, které v žádném případě nevyžadují vyhlášení veřejného zadávacího řízení k výběru provozovatele pověřeného poskytovat ostrovní kabotážní služby, nejsou relevantní pro určení podmínek použití čl. 86 odst. 2 ES (viz bod 200 výše).

239 Krom toho ze znění čl. 86 odst. 2 ES ani z judikatury týkající se tohoto ustanovení nevyplývá, že subjekt může být pověřen úkolem obecného zájmu pouze po provedení nabídkového řízení. V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, nelze za těchto podmínek vyžadovat, aby napadené rozhodnutí obsahovalo zvláštní odůvodnění ohledně neexistence takového řízení k tomu, aby mohlo pověřit Trasmediterránea poskytováním služeb námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů.

240 Čtvrtá část projednávaného žalobního důvodu musí být tedy zamítnuta.

5. K páté části žalobního důvodu, vycházející z nepřiměřené povahy vyrovnání za rok 1998 a nedostatku odůvodnění

a) Argumenty účastníků řízení

241 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že dotace za rok 1998 je nepřiměřená a že napadené rozhodnutí není ohledně tohoto bodu dostatečně odůvodněno.

242 Pokud jde zaprvé o údajný nedostatek odůvodnění, žalobkyně nejdříve uplatňuje, že nebyla seznámena s konkrétními poznatky ohledně výdajů na dotčené linky, které byly zohledněny za účelem odhadnutí výše dotace za rok 1998. Skutečnost, že Komise neuvedla přesná čísla, ze kterých vycházela, když připustila přiměřenou povahu výše této dotace, představuje nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí, který způsobuje jeho neplatnost. Žalobkyně se za účelem své obrany domáhá, aby Soud nařídil předložení úplného znění napadeného rozhodnutí.

243 Pokud jde zadruhé o nepřiměřenou povahu vyrovnání, žalobkyně nejdříve uplatňuje, že z judikatury Společenství vyplývá, že k tomu, aby mohla být využita výjimka stanovená v čl. 86 odst. 2 ES se musí vyrovnání vztahovat pouze k doplňkovým výdajům vzniklým v souvislosti s plněním zvláštního úkolu připadajícího podniku pověřenému poskytováním služby obecného hospodářského zájmu. Krom toho poskytnutí tohoto vyrovnání musí být nezbytné k tomu, aby mohl podnik zajistit výkon svých závazků veřejné služby za podmínek hospodářské rovnováhy (rozsudek FFSA a další v. Komise, bod 216 výše, bod 11). Dále tvrdí, že směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě upřesňují, že doplňkové výdaje musí bezprostředně souviset se ztrátou vykázanou provozovatelem a že je namístě vyúčtovat každou službu jednotlivě proto, aby se předešlo přebytkovému vyrovnání, souběžným dotacím a nevhodnému poskytování, jakož i způsobům provozu.

244 V projednávaném případě není napadené rozhodnutí v souladu s těmito požadavky. V tomto ohledu žalobkyně uplatňuje výtky.

245 Komise zaprvé neověřila údaje obsažené v posudku nezávislého znalce určeného orgány Kanárských ostrovů k přezkoumání přípustné výše vyrovnání za rok 1998, a to i přesto, že jelikož tento posudek byl objednán orgány Kanárských ostrovů, nestrannost jeho autora je třeba brát s rezervou. Žalobkyně se k prokázání tvrzení ohledně posudku znalce určeného orgány Kanárských ostrovů domáhá, aby Soud nařídil předložení tohoto posudku.

246 Zadruhé metodologie, na které uvedený posudek spočívá, je nevhodná, neboť se zakládá na analýze výdajů vynaložených daným provozovatelem, nikoliv na skutečných nákladech, které Trasmediterránea vznikly.

247 Zatřetí tato metodologie byla použita na míru pro Trasmediterránea, neboť při přijímání nařízení č. 113/1998 samy orgány Kanárských ostrovů došly k závěru, že poskytování služeb, které toho nařízení stanovilo, nevyžaduje poskytnutí dotace a že financování těchto služeb je dostatečně zajištěno pomocí získaných příjmů při uplatnění maximálních přepravních sazeb stanovených tímto nařízením. Pokud by přitom byly při vyhlášení nabídkového řízení uvedené přepravní sazby dostatečné, jejich použití společností Trasmediterránea by nemohlo vyvolat ztrátu, která musela být vyrovnána prostřednictvím dotace.

248 Krom toho existuje diskriminace mezi jednak Transmediterránea, která využívala režimu dotací, a jednak ostatními provozovateli, kteří mohli využívat pouze režimu stanoveného nařízením č. 113/1998, které žádnou dotaci neupravovalo.

249 Za účelem prokázání technických a hospodářských podmínek, ke kterým orgány Kanárských ostrovů při definici závazků veřejné služby a použitelných přepravních sazeb v nařízení č. 113/1998 přihlédly, se žalobkyně domáhá, aby Soud nařídil španělským orgánům předložit spis vedený Consejería de Turismo y transportes autonomní oblasti Kanárských ostrovů v rámci stížnosti podané společností Trasmediterránea ohledně platby částek údajně jí dlužných z důvodu pokrytí ztráty z provozování kabotážních linek veřejné služby mezi jednotlivými ostrovy během účetních roků 1998, 1999 a 2000. Domáhá se rovněž předložení zprávy nezávislého znalce. Mimoto se domáhá, aby Soud nařídil předložení úplného spisu týkajícího se nabídkových řízení pro linky veřejné služby na Kanárských ostrovech po nabytí účinnosti nařízení č. 133/1998. Konečně se domáhá předložení úplného spisu pro přípravu přijetí nařízení č. 133/1998, zejména hospodářských studií, posudků a informací, na jejichž základě byla vypracována příloha definující závazky veřejných služeb.

250 Začtvrté posudek nezávislého znalce nerozebírá důvody vzniku ztráty z provozování linek ani politiku přepravních sazeb zvolenou Trasmediterránea, zatímco žalobkyně má za to, že bylo zásadní přezkoumat tyto poznatky za účelem určení, zda ztráta vznikla skutečně jako důsledek nutnosti zajistit závazky veřejné služby, nebo z jiných důvodů obchodní povahy.

251 V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, že dotace posloužila k vyrovnání ztráty vyvolané zejména díky politice selektivních slev přepravních sazeb na vysokorychlostní lince Santa Cruz de Tenerife – Las Palmas. Konkrétněji uplatňuje, že Trasmediterránea na této lince používá více jak 50% slevu v porovnání s maximálními přepravními sazbami schválenými pro tři z pěti spojů, které provozuje Trasmediterránea denně a u kterých je vůči žalobkyni v soutěžním postavení. U dvou dalších spojů používá Trasmediterránea přepravní sazbu, která je prakticky totožná s maximální přepravní sazbou. Žalobkyně se k prokázání věrohodnosti posledně uvedeného tvrzení domáhá, aby Soud nařídil Komisi předložit informace týkající se politiky přepravních sazeb zvolené společností Trasmediterránea během účetního roku 1998 u linek Los Cristianos – La Gomera a Santa Cruz de Tenerife – Las Palmas, které má Komise k dispozici. Rovněž se domáhá, aby Soud nařídil předložení kopie úředních přepravních sazeb platných v roce 1998 u vysokorychlostní linky Las Palmas – Santa Cruz de Tenerife, rozepsaných podle hodin.

252 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že je protiprávní poskytovat dotace na linky, které jsou teoreticky kvalifikovány jako linky obecného zájmu, přestože provozovatel těchto linek vykazuje velké ztráty z podnikání z důvodu politiky slev přepravních sazeb v porovnání se stanovenými přepravními sazbami, a to při porušení důležitých ustanovení Smlouvy o ES. Za těchto podmínek nemůže Komise prohlásit, že je dotace za rok 1998 slučitelná se společným trhem.

253 Komise podporovaná Španělským královstvím uplatňuje, že vyrovnání, které bylo poskytnuté Trasmediterránea a které bylo vypočítané podle správné metody, je vhodné a přiměřené.

254 Pokud jde o metodologii, Komise tvrdí, že vychází jednak z modelu fixních a variabilních nákladů, které by musel daný provozovatel vynaložit na provoz každé dotčené linky, přihlíželeje k podmínkám uloženým orgány veřejné správy a dopravním tokům zaznamenaným během předcházejících účetních roků, a jednak z modelu očekávaných příjmů pro každou linku, vycházejíc z uplatnění přepravních sazeb na výše uvedené dopravní toky. Ztráta posouzená v každém jednotlivém případě jako objektivně odůvodněná vychází z rozdílu mezi náklady a příjmy. Podle těchto kritérií dochází studie k závěru, že jsou všechny linky více či méně ztrátové. Celková ztráta dosahuje 1,652 miliard ESP, zatímco Trasmediterránea požadovala dotaci ve výši 2,5 miliard ESP. Rozdíl mezi požadovanou částkou a tou, která byla orgány Kanárských ostrovů skutečně vyplacena, potvrzuje, že při výpočtu vyrovnání byly zájmy Trasmediterránea a vlády Kanárských ostrovů jasně protichůdné. Není tedy žádný důvod k podezření, že byl posudek nezávislého znalce vyhotoven s cílem zvýhodnit Trasmediterránea.

255 Skutečnost, že provedený rozbor není založen výlučně na údajích, které poskytla Trasmediterránea, ale také na odhadech vycházejících z nákladů, které by musel vynaložit daný provozovatel, nejenže nevyvolává problémy, ale je důkazem o přísnosti tohoto rozboru. Použití této metody umožnilo nevycházet z nákladů, které mohla Trasmediterránea uměle nadhodnotit.

256 Navíc Komise nepřijala slepě posudek nezávislého znalce, ale podrobně prostudovala jeho důvody, užitou metodologii, jakož i uskutečněné výpočty a došla k závěru, že jsou spolehlivým základem.

257 Pokud jde o argument, že byla vyrovnání uhrazená společnosti Trasmediterránea příliš vysoká proto, že příjmy vyplývající z dříve schválených přepravních sazeb musely být dostatečné, Komise namítá, že orgán veřejné správy může v rámci regulace odvětví legitimně stanovit, že bude subjekt financován zčásti prostřednictvím přímých plateb uživatelů a zčásti pomocí veřejných podpor, přičemž prvotní

obavou orgánu veřejné správy je spíše zájem uživatelů veřejných služeb než zájem podnikajících subjektů.

258 Pokud jde o výtku, že jsou podpory nepřiměřené, a proto odporují čl. 86 odst. 2 ES z důvodu, že toto vyrovnání slouží k financování politiky přepravních sazeb, kterou Trasmediterránea zvolila u linek, kde je vystavena konkurenci, Komise v podstatě uplatňuje, že tato výtka neobstojí ani při minimální analýze. Především orgán veřejné správy může v rámci regulace odvětví legitimně stanovit, že subjekt pověřený poskytováním veřejné služby bude financován zčásti prostřednictvím přímých plateb uživatelů a zčásti pomocí veřejných podpor. Článek 86 odst. 2 ES byl stanoven právě pro tento druh situací. Toto ustanovení požaduje, aby ztráty, které mají pokrýt veřejné podpory, vyplývaly skutečně z úkolu veřejné služby svěřenému podniku, čemuž tak v projednávaném případě bylo.

259 Dodává, že žalobkyně zaměňuje dvě odlišné úrovně analýzy, kterými jsou jednak otázka slučitelnosti dotace za rok 1998 a jednak otázka případného obchodního jednání, které Trasmediterránea zvolila, když tvrdí, že dotace za rok 1998 je nepřiměřená pouze z toho důvodu, že Trasmediterránea je vůči v ní v soutěžním postavení ohledně cen.

260 Otázka, zda Trasmediterránea zvolila jednání odporující pravidlům hospodářské soutěže, zejména tím, že poskytovala služby za nižší ceny, než jakými byly náklady na tyto služby na trhu, kde má případně dominantní postavení, je nezávislou otázkou, která by měla být zodpovězena za použití vhodných právních prostředků. I kdyby bylo prokázáno, že Trasmediterránea zvolila jednání odporující pravidlům hospodářské soutěže, přesto z toho nevyplývá, že toto jednání bylo financováno z dotace za rok 1998, která činí pouze 1,65 miliard ESP, zatímco Trasmediterránea vykázala v roce 1998 ztrátu ve výši 2,5 miliard ESP v případě všech linek provozovaných v roce 1998 na základě přechodného režimu.

b) Závěry Soudu

261 Je třeba zaprvé třeba přezkoumat, zda jsou čtyři výtky uváděné žalobkyní s ohledem na nepřiměřenou povahu dotace za rok 1998 opodstatněné.

262 Svou první výtkou žalobkyně v podstatě Komisi vytýká, že neověřila údaje v posudku nezávislého znalce, na jejichž základě byla vypočtena dotace za rok 1998, přestože se domnívá, že nestrannost tohoto znalce bylo třeba brát s výhradou, neboť byl určen orgány Kanárských ostrovů.

263 Je třeba hned úvodem poznamenat, že žalobkyně neuvádí sebemenší argument, který by mohl vážně zpochybnit nestrannost autora dotyčného znaleckého posudku. Naopak je třeba zdůraznit, že dotčený posudek stanoví výši nahraditelných výdajů Trasmediterránea na 1, 652 miliard ESP, zatímco tato společnost požadovala vyrovnání ve výši 2,5 miliard ESP. Za těchto podmínek, je třeba konstatovat, že nebylo nijak prokázáno, že by byl autor posudku jednal jakýmkoli způsobem zaujatě vůči společnosti Trasmediterránea. Navíc vzhledem k tomu, že Španělské království uvedlo, aniž by mu žalobkyně v tomto bodu nějak užitečně oponovala, že posledně jmenovaná vlastní kopii předmětného posudku již od předložení její repliky v projednávané věci, není tedy ohledně předložení uvedeného posudku orgány Kanárských ostrovů nutné nařídit provádění dokazování.

264 I když připustíme, že bez ohledu na zaujatost autora dotčeného posudku byla Komise povinna ověřit údaje obsažené v tomto posudku, je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí jasně uvádí, že byl u každého spoje proveden odhad, a upřesňuje jednotlivé položky související s náklady, které byly zohledněny. Žalobkyně mimo to neuvádí sebemenší argument vyvolávající pochybnosti, zda

Komise skutečně podrobně prostudovala důvody, metodologii, jakož i uskutečněné výpočty použité k vypracování tohoto posudku. Za těchto podmínek je namístě zamítnout výtku jako neopodstatněnou.

265 Svou druhou výtkou žalobkyně zpochybňuje, že by se doplňkové výdaje vyplývající z poskytování údajné veřejné služby mohly platně vypočítat s přihlédnutím k výdajům daného provozovatele namísto výdajů, které Trasmediterránea na poskytování dotyčných služeb skutečně vynaložila.

266 Pokud jde o posouzení komplexního hospodářského skutkového stavu, má Komise široký prostor pro volnou úvahu, co se týče odhadu doplňkových výdajů, které u dotyčných služeb vznikly. Z toho vyplývá, že přezkum, k němuž je Soud ohledně posouzení učiněného Komisí povolán, se musí omezit na ověření věcné správnosti skutkového stavu a neexistence zjevně nesprávného posouzení (viz v tomto smyslu rozsudek FFSA a další v. Komise, bod 216 výše, bod 101).

267 V projednávaném případě se mohla Komise důvodně domnívat, že použití objektivních výdajů umožňuje prokázat výši dotace za rok 1998, aniž by se muselo zakládat na výdajích, které uvádí Trasmediterránea. Kdyby bylo sice prokázáno, že objektivní výdaje zohledněné Komisí byly neoprávněně vysoké, mohlo by posouzení Komise týkající se přiměřené povahy dotace za rok 1998 být případně stiženo zjevnou vadou. V projednávaném případě žalobkyně nicméně neprokázala, a dokonce ani netvrdí, že použité objektivní výdaje byly příliš vysoké. Za těchto podmínek je namístě učinit závěr, že druhá výtka není opodstatněná.

268 Svou třetí výtkou žalobkyně vytýká Komisi, že připustila samotnou zásadu poskytnutí dotace na poskytování dotyčných služeb, která vytváří diskriminaci mezi Trasmediterránea a ostatními provozovateli.

269 Mezi účastníky řízení není sice sporu o tom, že jsou služby poskytované v rámci přechodného režimu taktéž upravené nařízením č. 113/1998 a že toto nařízení stanoví rovněž maximální přepravní sazby, které Trasmediterránea používala. Dále je nesporné, že nařízení č. 113/1998 nestanoví žádnou dotaci na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, kterých se týká, z důvodu, že přepravní sazby stanovené pro poskytování těchto služeb jsou považovány za dostatečné k pokrytí nákladů s nimi souvisejících. Z toho nelze nicméně dovodit, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, když připustila samotnou zásadu poskytnutí dotace za rok 1998. Mohla mít totiž oprávněně za to, že náklady související s poskytování služby obecného hospodářského zájmu, jíž byla Trasmediterránea pověřena, nebyly dostatečně pokryty přepravními sazbami stanovenými nařízením č. 113/1998. V tomto ohledu je třeba uvést, že sama žalobkyně tvrdí, že byly tyto přepravní sazby k financování služeb stanovených nařízením č. 113/1998 zjevně nedostatečné.

270 Za těchto podmínek není nutné vyhovět návrhu žalobkyně, kterým se domáhá předložení různých dokumentů na podporu svých tvrzení, která se týkají závazků veřejné služby stanovených nařízením č. 113/1998 a přepravních sazeb, které se u těchto služeb uplatní.

271 Krom toho v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, skutečnost, že pouze Trasmediterránea byla příjemcem dotace za rok 1998, nepředstavuje diskriminaci vůči ostatním provozovatelům. V souladu s ustálenou judikaturou totiž diskriminace spočívá zejména v odlišném zacházení ve srovnatelných situacích znevýhodňujícím některé subjekty vůči jiným subjektům, aniž by toto odlišné zacházení bylo odůvodněno existencí objektivních rozdílů určitého významu (rozsudky Soudního dvora ze dne 13. července 1962, Klöckner-Werke a Hoesch v. Vysoký úřad, 17/61 a 20/61, Recueil, s. 615, 652; ze dne 15. ledna 1985, Finsider v. Komise, 250/83, Recueil, s. 131, bod 8, ze dne 26. září 2002, Španělsko v. Komise, C-351/98, Recueil, s. I-8031, bod 57).

272 Žalobkyně přitom neprokázala, že jiní provozovatelé než Trasmediterránea, byli schopni zajistit poskytování služeb námořních spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů podle požadavků stanovených přechodným režimem. Dále neprokázala, že jiní provozovatelé než Trasmediterránea měli zájem, aby byli pověřeni úkolem poskytovat tyto služby. A konečně se jí nepodařilo prokázat, že jiní provozovatelé než Trasmediterránea tyto služby skutečně poskytovali.

273 V důsledku toho je namístě konstatovat, že existoval významný objektivní rozdíl mezi situacemi Trasmediterránea a ostatních provozovatelů a že tato objektivní odlišnost dostatečně odůvodňovala, že pouze Trasmediterránea obdržela vyrovnání za služby spojů mezi jednotlivými ostrovy Kanárských ostrovů, jež poskytovala pouze ona. Třetí výtka je tedy neopodstatněná.

274 Svou čtvrtou výtkou žalobkyně v podstatě vytýká Komisi, že připustila, že výše dotace za rok 1998 pokryla náklady spojené s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu, přestože tato dotace vyrovnávala ztráty z podnikání související s politikou přepravních sazeb odporující ustanovením Smlouvy o ES.

275 V tomto ohledu je třeba nejdříve uvést, že žalobkyně neoznačuje ustanovení Smlouvy o ES, jež údajná praxe přepravních sazeb porušuje. Dále i kdyby žalobkyně hodlala tvrdit, že Trasmediterránea porušila článek 82 ES, je třeba konstatovat, že se omezuje na tvrzení, že Transmediterránea poskytovala slevy u přepravních sazeb u linek, kde byla v soutěžním postavení s žalobkyní, aniž by jakkoliv objasnila důvody, proč se domnívá, že toto jednání představuje zneužití dominantního postavení. Konečně, i kdyby dotčená praxe přepravních sazeb představovala zneužití dominantního postavení, nemohlo by toto zjištění zbavit věrohodnosti posouzení Komise obsažené v napadeném rozhodnutí, podle nějž je výše dotace za rok 1998 striktně úměrná dodatečným nákladům na veřejnou službu, a tedy v souladu s čl. 86 odst. 2 ES. Vzhledem k tomu, že je totiž nesporné, že Trasmediterránea nezískala

vyrovnání rovnající se celkové výši ztráty související s poskytováním služeb námořních spojů v rámci přechodného režimu, ale musela nést část této ztráty ve výši 850 milionů ESP, není možné vyloučit, že ztráta související se zpochybňovanou praxí přepravních sazeb zůstala k tíži Trasmediterránea, aniž by byla jakkoliv vyrovnána pomocí dotace za rok 1998.

276 Za těchto podmínek není nutné vyhovět návrhu žalobkyně směřujícímu k tomu, aby Soud nařídil Komisi předložit dokumenty týkající se obchodních jednání tohoto provozovatele na určitých linkách.

277 Z výše uvedeného vyplývá, že žádná ze čtyř výtek, jichž se žalobkyně dovolává na podporu páté části projednávaného žalobního důvodu, není opodstatněná.

278 Zadruhé je namístě přezkoumat, jak uplatňuje žalobkyně, zda není napadené rozhodnutí stiženo nedostatkem odůvodnění, pokud jde jednak o konkrétní prvky dotčených výdajů na provozování linek zohledněné při posouzení výše dotace za rok 1998 (viz bod 242 výše) a jednak důvody, proč se Komise domnívala, že použití pravidel státních podpor maří plnění úkolu, kterým byla Trasmediterránea pověřena (viz bod 243 výše).

279 Co se týče údajného nedostatku konkrétních prvků dotčených výdajů na provozování linek, stačí uvést, že znění napadeného rozhodnutí, u něhož nebyly odstraněny žádné údaje, tak, jak bylo zasláno Španělskému království, a jehož kopii žalobkyně vlastní (viz bod 264 výše), obsahuje údaje, u nichž má žalobkyně za to, že by měly být obsaženy ve znění napadeného rozhodnutí přístupném veřejnosti. Napadené rozhodnutí tedy není v tomto bodě stiženo nedostatkem odůvodnění.

280 Pokud jde o údajný nedostatek odůvodnění ohledně toho, zda použití pravidel Společenství o státních podporách maří splnění úkolu svěřeného Trasmediterránea, je třeba podotknout, že napadené rozhodnutí jasně a jednoznačně vysvětluje úvahu, která přivedla Komisi k přesvědčení, že použití těchto pravidel maří splnění úkolu Trasmediterránea. Nejdříve totiž udává, že k ověření, zda je nutné odškodnit Trasmediterránea z důvodu výdajů, které vynaložila na splnění úkolu, je Komise povinna zkoumat, zda existují jiní provozovatelé, kteří nabízejí služby obdobné těm, jejichž poskytováním v rámci přechodného režimu byla Trasmediterránea pověřena. Dále vysvětluje, že takové služby žádný jiný provozovatel na Kanárských ostrovech v roce 1998 neposkytoval. Konečně uvádí, že získaná dotace, kvalifikovaná jako státní podpora, je striktně úměrná dodatečným nákladům spojeným s plněním dotčených závazků veřejné služby. S ohledem na tyto poznatky je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí uvádí, a to přinejmenším mlčky, že dotace za rok 1998, která by musela být na základě pravidel o státních podporách zakázána, byla nezbytná k zajištění poskytování služeb, jímž byla v rámci přechodného Trasmediterránea pověřena. Napadené rozhodnutí tedy není v tomto bodě stiženo nedostatkem odůvodnění.

281 Z výše uvedeného vyplývá, že stejně jako první čtyři části žalobního důvodu ani pátá část projednávaného žalobního důvodu nemůže být přijata. Žalobní důvod je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněný.

282 S přihlédnutím k výše uvedenému je třeba žalobu v plném rozsahu zamítnout.

K návrhům týkajícím se předložení důkazů

283 Mimo návrhy předložené žalobkyní za účelem prokázání konkrétního skutkového stavu, jak byly zkoumány výše v rámci jednotlivých žalobních důvodů, žalobkyně

předkládá rovněž další návrhy, kterými se domáhá předložení dokumentů, aniž by však uvedla konkrétní skutkové okolnosti, které mají tyto důkazy podpořit. Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že návrhy nejsou nijak rozhodující pro přezkum legality, který má soud Společenství provést. V důsledku toho musí být tyto návrhy zamítnuty.

K nákladům řízení

284 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla ve sporu neúspěšná, je namístě uložit jí náhradu nákladů řízení v souladu s návrhy Komise.

285 V souladu s čl. 87 odst. 4 prvním pododstavcem jednacího řádu ponese Španělské království vlastní náklady.

Z těchto důvodů

SOUD (druhý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) **Žalobkyně ponese vlastní náklady, jakož i náklady řízení vynaložené Komisí.**

3) **Španělské království ponese vlastní náklady.**

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 15. června 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

H. Jung

Předseda

J. Pirrung

Obsah

Právní rámec ..... II - 2038

I – Ustanovení práva Společenství ..... II - 2038

A – Nařízení (EHS) č. 3577/92 ..... II - 2038

B – Nařízení (ES) č. 659/1999 ..... II - 2039

C – Směrné pokyny Společenství pro státní podpory v námořní dopravě ..... II - 2040

D – Sdělení o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě ..... II - 2040

II – Ustanovení španělského práva ..... II - 2041

A – Královské nařízení č. 1876/78 ..... II - 2041

B – Královské nařízení č. 1466/1997 ..... II - 2045

C – Nařízení č. 113/1998 ..... II - 2045

Skutkový základ sporu ..... II - 2046

I – Smlouva z roku 1978 ..... II - 2046

II – Stížnosti žalobkyně a návrh vhodných opatření ohledně smlouvy z roku 1978 . II - 2048

III – Přechodný režim meziostrovních linek Kanárských ostrovů ..... II - 2050

Napadené rozhodnutí ..... II - 2051

Řízení ..... II - 2054

Návrhy účastníků řízení ..... II - 2056

K přípustnosti ..... II - 2057

I – Argumenty účastníků řízení ..... II - 2057

II – Závěry Soudu ..... II - 2060

K věci samé ..... II - 2064

I – Pokud jde o dotace za rok 1997 a dotace na vypořádání ..... II - 2065

A – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění ..... II - 2065

1. Argumenty účastníků řízení ..... II - 2065

2. Závěry Soudu ..... II - 2066

B – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného posouzení při použití článku 88 ES ..... II - 2068

1. Argumenty účastníků řízení ..... II - 2068

a) K první části žalobního důvodu ..... II - 2069

b) K druhé části žalobního důvodu ..... II - 2073

2. Závěry Soudu ..... II - 2076

a) K první části žalobního důvodu ..... II - 2076

b) K druhé části žalobního důvodu ..... II - 2078

II – Pokud jde o dotaci za rok 1998 ..... II - 2081

A – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 88 ES ..... II - 2081

1. Argumenty účastníků řízení ..... II - 2081

2. Závěry Soudu ..... II - 2086

B – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 86 odst. 2 ES a porušení povinnosti uvést odůvodnění ..... II - 2089

1. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neexistence aktu veřejné moci ..... II - 2090

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2090

b) Závěry Soudu ..... II - 2092

2. K druhé části žalobního důvodu, vycházející z nedostatku přesné definice závazků veřejné služby ..... II - 2093

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2093

b) Závěry Soudu ..... II - 2095

3. K třetí části žalobního důvodu, vycházející z neexistence skutečné potřeby veřejné služby ..... II - 2097

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2097

b) Závěry Soudu ..... II - 2100

4. Ke čtvrté části žalobního důvodu, vycházející z neexistence veřejného zadávacího řízení a nedostatku odůvodnění ..... II - 2103

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2103

b) Závěry Soudu ..... II - 2106

5. K páté části žalobního důvodu, vycházející z nepřiměřené povahy vyrovnání za rok 1998 a nedostatku odůvodnění ..... II - 2106

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2106

b) Závěry Soudu ..... II - 2112

K návrhům týkajícím se předložení důkazů ..... II - 2117

K nákladům řízení ..... II - 2118